

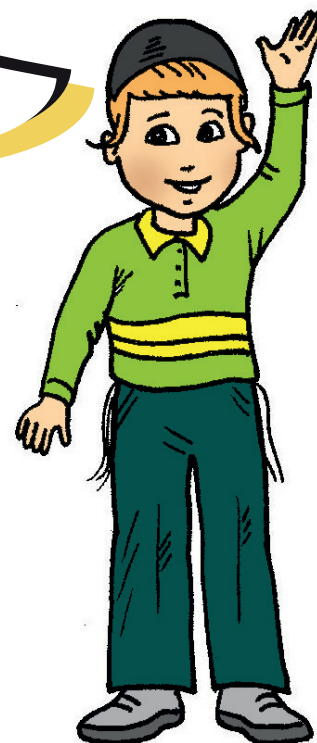
תוכן עיניינים

מצבי חירום	עמ' 3
איומים בטחוניים	עמ' 19
המרחב המוגן	עמ' 29
היערכות המשפחה שלי לחירום	עמ' 39
רעידת אדמה	עמ' 49
פינוי	עמ' 67
מידע בחירום	עמ' 75

אלו הם הסימנים שילוו את החוברת וינחו את עבודתכם:

טאום אכס
 (אלידיס חביביס!
 לה אני... רון התבונן.
 אזוי אלקס קדיין אן מיריס אזוי...
 איזיאתי את התכנית על מצבי חירום בדיות ב' ו-ז' וקט אנטסיק
 אזוי אתרס בלמידה טל התכנית אכיות ה'.
 אז מה אנדנו בעבר? באזן נקטה קצת סדר.
 אנדנו מהו מצב חירום: מצב שבו בני אדם או רכוסם נמצאים
 בסכנה. כאשר מתבוננים אמצב חירום מצויחיס בט"ד
 להתמודד איתו טוב יותר.
 דיברנו שם על אירועים טונים סבהם אנו יכולים להתמודד בעצמנו, וזם
 על מקרים סבהם אנו נדרשים להסתייע במכור.
 זיילן יחדיו שהסיכונים קיימים שם בחוף אבא אעיתים... שם בבית!
 אנדנו שם על אירועי חירום כדומת: טרפה, רעידת אדמה
 וחומרים מסוכנים.
 בחוברת הלו נעמיק את הידע בנוסאים טנאדו,
 וכן נאמד על מצבי חירום נוסאים.
 עבודה רבה אפנינו...
 אז באזן נתחיל!

שלום גם לכם הורים יקרים!

אני אבא של רון. כמו הילדים שלכם, גם רון הגיע כבר לכיתה ה'.
 אני מרגיש שיש לי ילד בוגר שאפשר לדבר איתו על כל מיני דברים, גם על דברים
 לא כל כך פשוטים שמזמנים לנו החיים.
 ישנם דברים שהוא מסוגל לעשות ממש בעצמו. אני נוכח בזה בפעולות היום-יומיות
 שהוא עושה, למשל, אני נהנה להתבונן בו חוצה כביש לפי כל הכללים!

אין לי ספק, שגם במצבי חירום שונים הוא יוכל לקבל על עצמו תפקידים שונים
 ולסייע להערכות המשפחתית. למשל, הוא יהיה מסוגל לסייע בבחירת המרחב
 מוגן, יעזור לאחיו הקטן להיכנס אליו במהירות בעת אזעקה, ידע לחבוש את מסכת
 המגן ועוד...

רון, כמו ילדיכם, למד את התוכנית "אני תמיד מוכן" בכיתה, ומסר מידיעותיו גם
 למשפחתו. זו הייתה הזדמנות לדבר עם בני המשפחה על דברים שבדרך כלל לא
 מזדמן לשוחח עליהם.

אני מקווה, שגם ילדיכם ישתפו אתכם בתכנים החשובים, ואתם ההורים, תגלו עניין,
 תשאלו שאלות ותדונו בדברים, ושגם אצלכם ההערכות המשפחתית תשתפר.
 בהצלחה!

1

הצבאי הירוק

מצבי חירום

פתאום אזעקה

ילדי הדרום משחקים בחצר הגן, מנפחים בלונים, קופצים על מזרנים, מנערים מצנח... ומשתעשעים.

לפתע נשמעת אזעקת "צבע אדום":
"צבע אדום, צבע אדום, צבע אדום."

בהלה גדולה אווזת בילדים ובמבוגרים שנמצאים במקום. על אף הבהלה הילדים מתחילים לרוץ, כולם באותו כיוון. יש להם רק 15 שניות לתפוס מחסה...

ברוך ד' כולם מצליחים להיכנס בזמן למרחב המוגן. כעת הם בס"ד מוגנים. שניות לאחר מכן הם שומעים "בום" חזק. הם ימתינו 10 דקות בתוך המקלט עד שניתן יהיה לצאת ממנו.

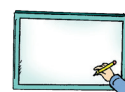
מצב חירום - הגדרה

מצב שבו בני אדם או רכושם נתונים בסכנה. האדם נמצא בחוסר ודאות: הוא לא תמיד יודע מה בדיוק קרה, מה צריך לעשות או מה יהיה בעתיד. מצב זה מעורר רגשות שונים כמו פחד, לחץ ובלבול. ניתן להתמודד בס"ד עם מצב זה על-ידי לימוד ותרגול בזמן שגרה.

טיחקתם את "משחק הנעליים"? אז כואו
נחשוב יחד על המסקנות - מהם הזכרים
הנחוצים לנו כדי שנהיה מוכנים לקראת מצבי
חירום?

השלימו על פי הנלמד בכיתה:

עבודת כיתה

ת
כ
נ
י
ת

א'

עבודת בית

מ "משחק הנעליים" למדתי ש:

התכוננתי - ובס"ד הצלחתי!

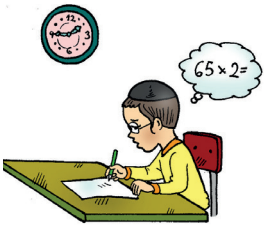
אנו נערכים ומתכוננים לקראת אירועים רבים בחיי היום-יום. למדנו שאם מבצעים את ההכנות הנדרשות מתמודדים טוב יותר עם מצב חירום, לכן נבצע תרגיל שמראה על הקשר בין ההכנות שיש לעשות לבין האירועים השונים.

לפניכם שני טורים. בטור השמאלי מצוין האירוע, ובטור הימני מצוינות ההכנות הנדרשות לאירוע מסוים.

השלימו את החסר: אילו הכנות נדרשות לקראת האירוע?

האירוע

ההכנות הנדרשות

 יציאה מהבית ביום קר וזמנא	
 מבחן	
	 הכנת תיק חירום: ציוד חיוני, כסף, מים, מלון מסומר, מסמכים חשובים

ענו על השאלות הבאות:

ספרו על מקרה שבו נערכת מראש לקראת אירוע כלשהו ובהוצאה פיננסית בס"ד מוצלחת:

ספרו על מקרה שבו לא נערכת מראש ובהוצאה לא פיננסית טובה:

מתק המקרים האלו, מהי המסקנה שלכם לגבי הפעילות מראש לקראת אירועים שונים?

"מי שטרם הגיע לבית יאכל בלבת" כצד מתקשר מאמר חצי צה אנולא?

באלו הכנות מיוחדות יש להתכונן לקראת המועדים הבאים:

ראש השנה

יום הכיפורים

פסח

חנוכה

פורים

סוכות

שבועות

ספרו על ההכנות לערוכים בביתכם לקראת לבת קודש

אני בטוח שכאשר התכוננתם לאירוע לטסה
התוצאות היו מוצאות יותר...

ראינו יחד עך כמה חשובה לנו ההכנה כלמך שצרה. אמה דק,
תארו אעצמכם עך כמה חשובה המוכנות כשנדובר באירוע
חירום ובהצאת חיים.

כדי שתבינו טוב יותר על מה אני מדבר, באנו נקרא יחדיו את
הסיפורים על היודים שבזכות ההכנה המוקדמת הצילו חיים.

מדוע חשוב שנהיה מוכנים למצבי חירום?

לפניכם כתבות מהעיתון, קראו אותן בעיון וענו על השאלות הבאות.

בת 11 הצילה 100 איש מפני הצונאמי

טילי סמית', בת 11, הייתה בחוף בפוקט ביום הכה הצונאמי באזור. היא זיהתה את הסימנים המקדימים להגעתו בזכות מה שלמדה בנושא בשיעור גיאוגרפיה שבועיים קודם לכן. עשרות אנשים ברחו מהחוף - ובאותו החוף לא נהרג איש. מייד הבנתי - בטוח יהיה פה צונאמי.

סמית' נזכרה בשיעור גיאוגרפיה שבו נכחה שבועיים קודם לכן - באותו שיעור היא למדה על סכנת הצונאמי. המורה לגיאוגרפיה סיפרה לתלמידות הכיתה על צונאמי בהוואי, שממנו למדה סמית' על הסימנים המקדימים לצונאמי. "כשירדנו לים הייתה עליו מעין שכבה של קצף, כמו בבירה. הוא היה מבעבע", היא נזכרת, "אמרתי: ברצינות, בטוח הולך להיות פה צונאמי".

בהיסטוריה. לא רציתי לעזוב את אימא שלי במקרה שהצונאמי יגיע", משחזרת סמית' את הדקות שלפני האסון הנורא, "אנחנו רק המשכנו להתרחק מהמלון ואמרתי לה, כי אני בטוחה שיהיה צונאמי - אז היא השתכנעה ולקחה את זה ברצינות". פעולה מהירה של אמה של טילי ושל צוות המלון הובילה לפינוי חוף מאיקאו דקות ספורות לפני שהגל פגע בו. חוף זה הוא אחד החופים היחידים בפוקט שבו לא נהרג איש.

"אני ואמא שלי היינו בחוף, רחוק מהמלון, אני הייתי

ההחייאה של בן ה-10 הצילה את אבא

יעקב, רק בן 10, הציל אתמול את חיי אביו לאחר שנפל מגג ביתם ונפצע קשה כשניסה לבנות סוכה. הבן, ששמר על קור רוח, נזכר במה שאביו, מתנדב ב"הצלה", לימד אותו והחל לבצע בו החייאה.

כשאביו של יעקב בן ה-10 נפצע קשה לאחר שנפל מגג ביתם בעת שהרכיב סוכה לחג, יעקב לא נרתע לרגע, ולא איבד את עשתונותיו. הוא רץ לרכב המי שפחתי, הוציא את ערכת העזרה הראשונה והחל לעשות החייאה לאביו, שמעון בן דוד. "אני ראיתי אותו מחליק, הוא ניסה לתפוס ברעפים ולא הצליח", משחזר הבן את החוויה הקשה, "הוא פתח את הראש, יצא לו דם מהראש מהפה ומהאף. זה היה מפחיד, אבל אסור היה לי להיות בשוק. שטפתי אותו במים, ניקיתי לו דם מהאף ומהפה, כדי שיהיה אפשר להתחיל החייאה והבאתי בלון חמצן. בדיוק התחלתי לעשות החייאה, אבל מד"א הגיעו מהר מאוד והמשיכו במקומי". את המודעות לעזרה ראשונה קיבל יעקב מאביו, חובש מתנדב ב"הצלה" במשך עשרים שנה.

נעמי בת התשע הצילה את המשפחה

נעמי בת התשע הצילה את משפחתה, היא הכניסה את סבתה ואחיה לחדר הביטחון - שניות לפני שטיל גראד הרס את ביתם. "בבית הספר לימדו אותנו שברגע ששומעים 'צבע אדום' רצים לחדר המוגן", שיחזרה.

שניות ספורות בלבד-זה מה שאחר הפגיעה הישירה בביתה את רגעי האימה: "היינו בחדר שהפריד אתמול בין סבתא באשקלון. בקול רועד היא ושלושת נכדיה לבין טרגדיה משחזרת: "היינו במטבח עם בבית הספר אמרו לנו שברגע בקנה מידה גדול. היה זה הנכדים -רוסי בת ה-16, דוד כאשר טיל גראד פגע פגיעה בן ה-7 ונעמי בת ה-9 ופתאום ישירה בביתם באשקלון- ממש שמעתי 'צבע אדום'. נעמי צעקה אחרי שהארבעה נכנסו למרחב לכולם 'תיכנסו מייד לחדר המוגן- וכך ניצלו חייהם. אנחנו הביטחון'. אתמול תרגלנו את עדיין חיים כי אלוקים שומר הכניסה מספר פעמים, וכשהיא עלינו" אמרה אמש בהתרגשות צעקה מייד נכנסנו וסגרנו את לריסה בת ה-66, דקות ספורות הדלת. גם נעמי בת ה-9 שיחזרה אבל ברוך ד' לא נפגענו".

ענו על השאלות הבאות:

1. מה סייע לילד/ה המוזכר/ת בכתבה להתמודד בהצלחה עם מצב החירום?

2. האם לדעתכם הייתם יכולים להתמודד באופן דומה?

3. מה היה עוזר לכם לפעול בצורה שבה פעלה הדמות?

לפניכם ידיעות מן העתונות העוסקות בעורף ובחזית.

עורף... חזית... זה קצת מבלבל...

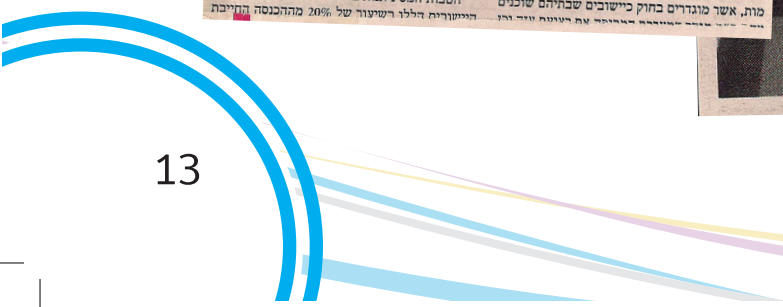
בואו ננסה לעטות קצת סדר באמצעות קטעי העתונות הבאים:
בקבוצה הראשונה קטעי עתונות העוסקים בחזית המלחמה. והקבוצה השנייה
עוסקת בידיעות מתקופת מלחמת "עמוד ענן" בו התבצעה התקפה של **ירי רקטות על העורף**.

עורף מדינת ישראל = היפוכה של החזית וכולל בעיקר את האוכלוסייה האזרחית במדינה
האזרחית, אוכלוסייה שאינה משתתפת בקרבות. אף שהעורף אינו שותף לקרבות, הוא
משמש לעיתים יעד בולט להתקפות האויב.
חזית - האזורים בהם נלחם מול צבאות אויב הממוקמים
בסמוך לשבילי המדינה או מעבר להם!

קבוצה א' - ידיעות העוסקות בחזית

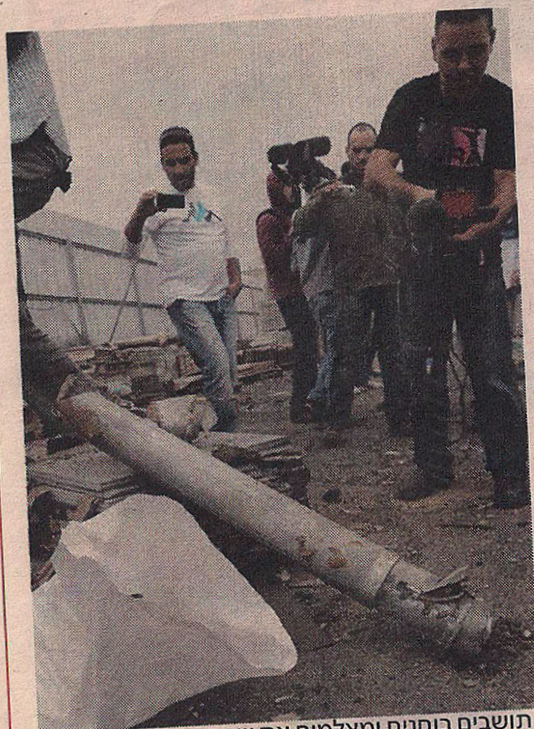

הסלמה בדרום

הירי לעבר הדרום נמשך:

5 רקטות שוגרו לדרום - שתיים מהן יורטו

סיפרו כי בעת ששמעו את האזעקה הם נכנסו לחדר מוגן, אולם לא הספיקו להגיע אליו, ואז שמעו את הפיצוצים.

תושבים בוחנים ומצלמים את שרידי הרקטה בנתיבות
צילום: פלאש 90

■ באמצעות מערכת כיפת ברזל, ושלוש האחרות נפלו בשטחים פתוחים ■ מספר אנשים הוגדרו כנפגעי חרדה, ובחסידי שמים לא נמסר על פצועים או נזק ■

מאת ד. רוזן

ארגוני המחבלים ברצועת עזה שיגרו אתמול חמש רקטות לעבר ישראל, שתיים מהן יורטו באמצעות מערכת כיפת ברזל, ושלוש האחרות נפלו בשטחים פתוחים ברחבי הנגב. בחסידי שמים לא נמסר על פצועים או נזק. אזעקות הופעלו ביישובים הסמוכים לאזור הנפילות. שלושה אנשים שנבהלו מן הפיצוצים הוגדרו כנפגעי חרדה. במערכת הביטחון מעריכים כי הירי כוון לבאר שבע.

מי שלא נהנו מהגנת כיפת ברזל הם תושבי העיר נתיבות, שספגה שלוש רקטות בשעות אחר הצהריים אתמול. אחת מהן פגעה במפעל באיזור נתיבות. מספר בני-אדם לקו בחרדה, והרס רב נגרם לציוד שהיה במגרש. העובדים

גם היום לא יתקיימו לימודים בישובי הדרום עד לטווח של 40 ק"מ

ההסלמה בדרום נמשכת:

עשרות נפילות בדרום - 3 נפצעו קשה במועצה האזורית אשכול

היערכות למצב חירום בעיריית בני ברק

בעקבות ההסלמה בדרום:

אין לימודים היום בתלמודי התורה ובבתי הספר

צבע אדום מריץ את התלמידים למקלטים

הממשלה החליטה:

אושרו הטבות לתושבי שדרות ועוטף עזה גם בשנה הבאה

■ בין ההטבות: זיכוי מס בשיעור של 20%, הנחה בשיעור 30% בארנונה למגורים, וסבסוד מעונות יום

תושב שדרות בוחן את הנזק שהותירה רקטת קסאם בביתו. צילום: פלאש 90

מערכת כיפת ברזל ירטה 7 רקטות

ענו על השאלות הבאות:

1. לאחר שקראתם את הידיעות בשתי הקבוצות, השלימו בטבלה מה השוני בין "עורף" לבין "חזית":

עורף

חזית

היכן ממוקמים?

מי מתמודד?

באלו אמצעים מתמודדים?

האם מגיבים על הפגיעה?

2. בידיעות מופיעות בעיות עימן מתמודד העורף בשעת לוחמה. הבעיות מפירות את השגרה של התושבים. השלימו:

בעת חרום

בעת שיגרה

ילדים במקומות למודיהם

תושבים חיים בבתייהם

חנויות פתוחות, אנשים עורכים קניות

3. רשמו דוגמאות לנזקים עקב פגיעת הטילים: _____

4. כתבו כיצד מתחשבות הרשויות בתושבי האזורים הנפגעים: _____

קיימים שני סוגים של איומים ביטחוניים: טרור ומלחמה.

בואו נלמד מה מאפיין כל סוג לוחמה.

מהי מלחמה?

סכסוך אלים בין מדינות יריבות שמעורבים בו צבאות. המלחמה מתרחשת בדרך כלל בגבולות הארץ, בחזית.

מהו טרור?

שימוש אלים באמצעים מגוונים, במקרים רבים - אמצעי לחימה, נגד אזרחים בודדים (או קבוצת אנשים) או נגד רכוש, הנמצאים בדרך כלל בפנים הארץ, בעורף. מטרת השימוש בטרור היא להביא לשינויים מדיניים וחברתיים. השימוש בטרור אינו חוקי.

ראיינו ארץ מההורים או קרוב משפחה
אחר. בקטן טיספר ארם על אירוע חירום
שהוא לזכר במיוחד. בקטן ממנו אהתייחס
אמקום האירוע ומה שקרה בו, כיצד הוא
הרציש במהלכו ומה היו תוצאותיו?

עבודת בית

עיתונאים
צעירים

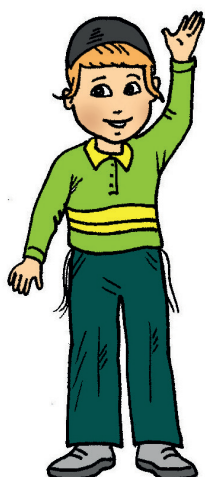
ארוץ חירום לזכור לי במיוחד

תחרות סיסמאות:

להיות חזק זה ממש חשוב!
בואו נחזיק יחד סיסמאות בנושא.
הנה יש לי...

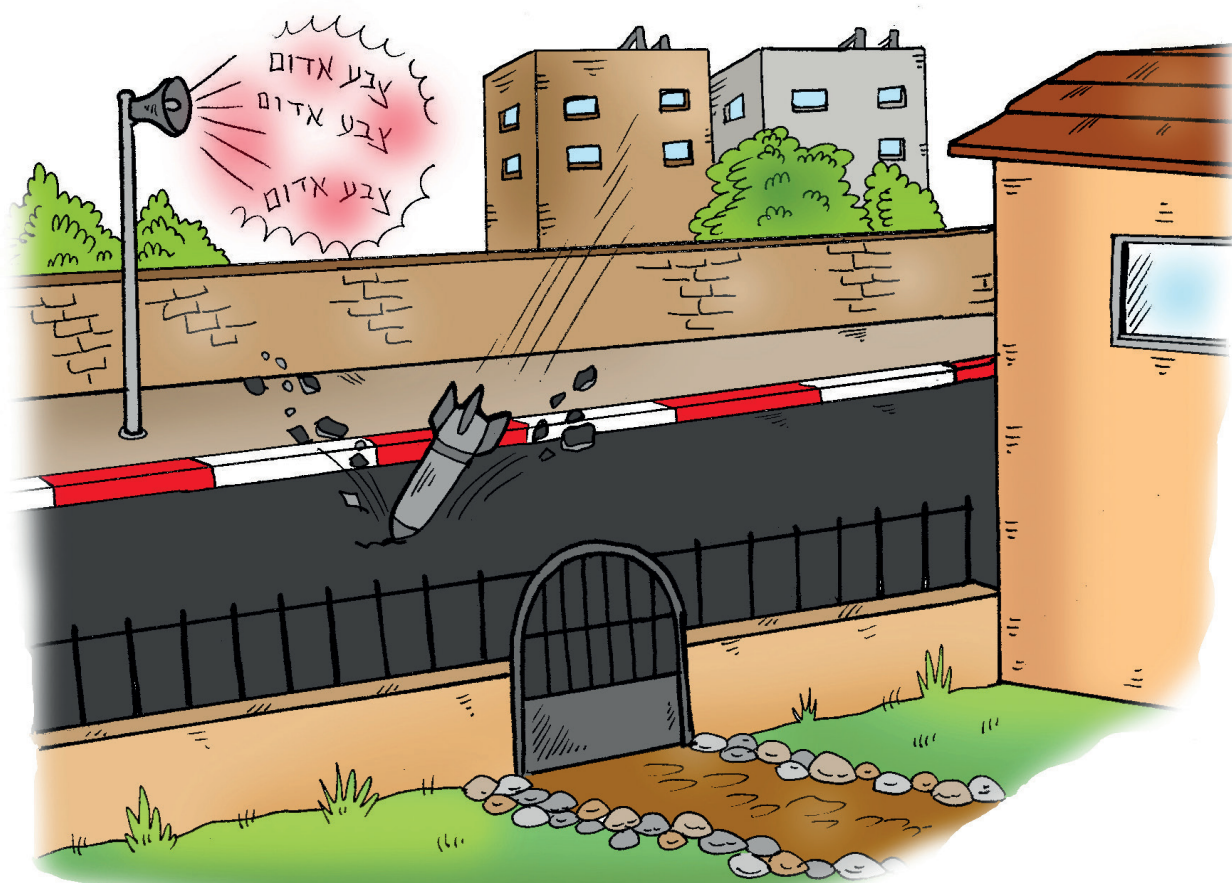
**"אני יודע שמאוד חשוב
להתכונן ולתרגל שוב
ושוב"**

גם לכם יש סיסמה?
שתפו אותנו וכתבו אותה:

הסיסמה שלי:

איומים בטרורניס

איומים בטחוניים

הרקטה תפסה את שלומי בן ה - 12 לבדו בבית

שלומי קדרון מגדרה היה לבדו בבית כשהגראד פגע בסמוך לביתו והוא ניצל כי ירד למקלט כמו שלמד ביה"ס. "כל החדר נהרס, לא ידעתי מה לעשות".

הנחיות פיקוד העורף מצילות בס"ד חיים, את זה למדה היום משפחתו של שלומי קדרון, בן 12 מגדרה, שהיה לבדו בביתו בעת שרקטת גראד פגעה בסמוך לביתו וגרמה הרס רב לרהיטים. שלומי התעורר משנתו בעת שהופעלה האזעקה במושבה, ורץ ישר למקלט. כשיצא ממנו, גילה לתדהמתו את חלונות הבית מנופצים ואת כל הרהיטים הרוסים. "זה ממש נס", אמר האב, אברהם קדרון. "מאז שהחלה המלחמה, פחדנו שאם תהיה אזעקה, הילדים לא יספיקו להגיע למקלט. שלומי עשה את מה שאמרנו לו,

איך ידע שלומי להתמודד בהצלחה עם מצבי החירום?
איך הוא ידע כיצד עליו לפעול?
איזה סוג נשק נורה לעבר ביתו של שלומי?

דיון בכיתה

שמעתי פעם אזעקה אמיתית? אזעקה קולה
יורדת, שמעתי אותה לפני סדנה ומורה או להתבונן.
האזעקות קולות ארוכים במספרים וחטוב שנדע באילו אירועים הן קולות
אויבים ובעיקר מה נדרש מאיתנו לעשות כשאנחנו שומעים את האזעקה.
אל באזז נעשה קצת סדר: אזעקות נשמעות כאשר מתבצע ירי טילים אקבר
המקום בו אנו נמצאים. אזעקה לא תישמע באירועי חירום כמו שרפה,
רעידת אדמה או תאונה גדולה מאד שהתרחשה בכביש.
במקרים כאלה חטוב שנקטיב להנחיות ונדע מה לעשות.
האזעקה תישמע כאזעקה קולה ויורדת, ובאזור סדרות ועוטף קלה
תישמע הסיסמא "צבע אדום".

אֶתִּיּוֹם פִּיקוּד הַעוֹלָם עוֹרֵךְ תַּרְשִׁיאוֹם כְּמֵהֶלֶם
נִשְׁמָעֵת אֶלְעָקָה. הַמִּטְרָה הִיא שְׁהֶאֱרָחִים יִכִּירוּ
אֶת קוֹלֹת הָאֶלְעָקָה וְיִלְמְדוּ אֶפְסוֹ עַל פִּי הַהִנְחִיּוֹת.
כִּסְמָדוֹכֵר כִּי־רִי רִקְטוֹת וְטִיּוֹיִם אֶל אֶזְרוֹר הוֹצֵדֵר
מִטֵּךְ הַלְמָן אֶכְנִיסָה אֶמְרָחֵכִי מוֹזֵן מִרְעָה הִישָׁמַע
הָאֶלְעָקָה, כִּהֶתֶאֱמַר אֶמְקוֹם מְזוֹרִיכָם, כִּמֵּה לִמָּן
יֵשׁ אִכְמָ אֶהֱצוֹנְנוֹת מִרְעָה הִישָׁמַע הָאֶלְעָקָה.
טֵאֵאוּ אֶת הַמִּטְרָה!

איום הרקטות

רקטה היא סוג של פצצה המשוגרת למרחק.

רקטת הקאסם: רקטה המורכבת מחומרים מאולתרים כמו צינורות בעלי עובי שונה ואינה מיוצרת במעבדה משוכללת. טווח הירי שלה מצומצם, רמת הדיוק נמוכה וכמות חומר הנפץ שבה מועטה. רובן של הרקטות הנורות בשנים האחרונות מרצועת עזה הן מסוג זה והן נורות בעיקר אל העיר שדרות, עוטף עזה והגלב המערבי.

רקטות ארוכות טווח: ישנן רקטות משוכללות יותר (גראד, פאג'ר 5, m75

ועוד) שמגיעות לטווחים ארוכים הרבה יותר ופגיעתן יכולה להיות ברוב חלקי הארץ, רמת דיוק גבוהה יותר והן מכילות יותר חומר נפץ. גם מצפון לארצינו יש גורמים מאיימים כמו החיזבאללה שבלבנון וגם להם יש רקטות דומות (הקטיושה, למשל) וגם הן מגיעות לטווחים ארוכים, כך שבעצם, **כל המדינה נמצאת תחת איום זה של ירי רקטות.**

"כיפת הברזל" – אמצעי טכנולוגי ליירוט רקטות אשר פותח בישראל ומגן עליה ומשם כך פגיעתן של הרקטות הצטמצמה מאוד.

ההבדל בין טיל לבין רקטה

הטיל משוכלל עוד יותר, פגיעתו מדויקת הרבה יותר והוא מסוגל להגיע לטווחים רחוקים יותר.

הדף: זרימת אוויר, משב רוח אדיר, הנושב בעוצמה לעברנו ועלול להפיל, להעיף ולסכן אותנו.

רסיסים: הם חלקי מתכת קטנים המרכיבים את הרקטה ומצויים בתוכה שמתפזרים לכל עבר במקרה של פיצוץ. הרסיסים מתפזרים באוויר בצורה של פטרייה.

אז מה עושים כטנופאת רקטה?

לא רק תושבי הצפון והדרום חשופים
לסכנה: מדינת ישראל היא מדינה
קטנה, הנמצאת בסכנה מתמדת, ולכן
חשוב שכולנו נכיר את האיומים עליה.
ובעיקר - נתפלל לד', שיצילנו מידי
מבקשי רעתנו ושלא נגיע לשימוש
מעשי במידע שאנו לומדים.

כללי התנהגות בעת השמע האזעקה

ברכב

בעת נסיעה ברכב יש
לעצור אותו בצד הדרך.
אם ניתן להיכנס למבנה, יש
להכנס אליו. אם אין מבנה
קרוב, יש לצאת מהרכב,
להתרחק ממנו, לשכב
על בטן ולהגן על הראש
באמצעות הידיים.
בתחבורה ציבורית/הסעה
יש להתכופף מתחת לקו
החלונות ולשכב על רצפת
האוטובוס/רכבת.

מחוץ למבנה

יש להיכנס למבנה
קרוב, בהתאם
לפרק הזמן העומד
לרשותנו.
אם אין מבנה בקרבת
מקום או כשנמצאים
בשטח פתוח, יש
לשכב על הקרקע
ולהגן על הראש
באמצעות הידיים.

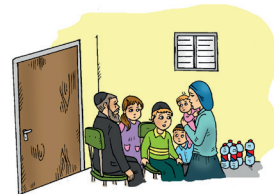

בתוך מבנה

במבנה שבו אין מקלט
או ממ"ד יש להיכנס
לחדר פנימי מוגן
בבית או חדר מדרגות,
ולשהות בו במשך 10
דקות.
(קריטריונים לבחירת
מרחב מוגן פנימי ראה
בשיעור: המרחב המוגן)

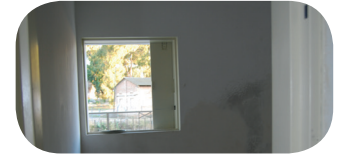
במבנה שבו קיים
ממ"ד * (מרחב מוגן
דירתי) או מקלט:
יש להיכנס לממ"ד
או למקלט,
יש להתרחק
מהחלונות ולשהות
במרחב המוגן 10
דקות.

**בכל מקרה -
יש להשמע להוראות הניתנות
בכלי התקשורת ולפעול על פיהן**

כעת, בואו נכיר את סוגי המרחבים המוגנים

ממ"ד מרחב מוגן דירתי, חדר ביטחון בתוך הדירה המשרת את דיירי הבית. כל מעטפת החדר (תקרה וקירות) בנויה קירות בטון עבים במיוחד. בנוסף, קיימת דלת פלדה לסגירת החדר. הממ"דים בנויים אלה על גבי אלה לגובה הבניין.

ממ"ק מרחב מוגן קומתי. בנוי באופן הזהה לממ"ד, אלא שהוא משרת את כל דיירי הקומה. גם הממ"קים של כל הקומות בנויים אלה על גבי אלה ויש ביניהם קשר באמצעות סולם.

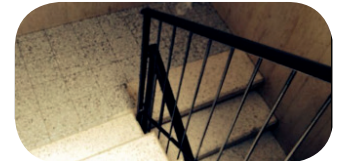
מקלט ממוקם בתחתית בניין ומשרת את כל דיירי הבניין, או ממוקם מחוץ למבנה ומשרת את דיירי השכונה. קירות המקלט עשויים מבטון ועמידים בפני פיצוץ. דלת הכניסה והדלת החוסמת את פתח החלון עשויות מפלדה.

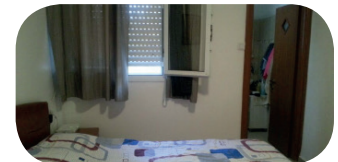
מרחב פנימי מוגן

במידה ואנו נמצאים במבנה בו אין ממ"ד, ממ"ק או מקלט בקרבת מקום עלינו לבחור מרחב פנימי מוגן. ישנן שתי אפשרויות: חדר מדרגות פנימי או חדר פנימי מוגן בתוך הדירה.

חדר מדרגות הוא כמו עמוד השדרה של הבניין. הוא בנוי מבטון חזק בדומה לדרך הבנייה של הממ"ד. על חדר המדרגות להיות מוקף בדירות כך שיהיה פנימי ככל האפשר.

חדר פנימי מוגן הינו אחד מחדרי הבית אשר נבחר בקפידה על פי קריטריונים מסוימים למשל חדר שבו כמה שפחות פתחים (חלונות, דלתות). בהמשך תלמדו על קריטריונים נוספים.

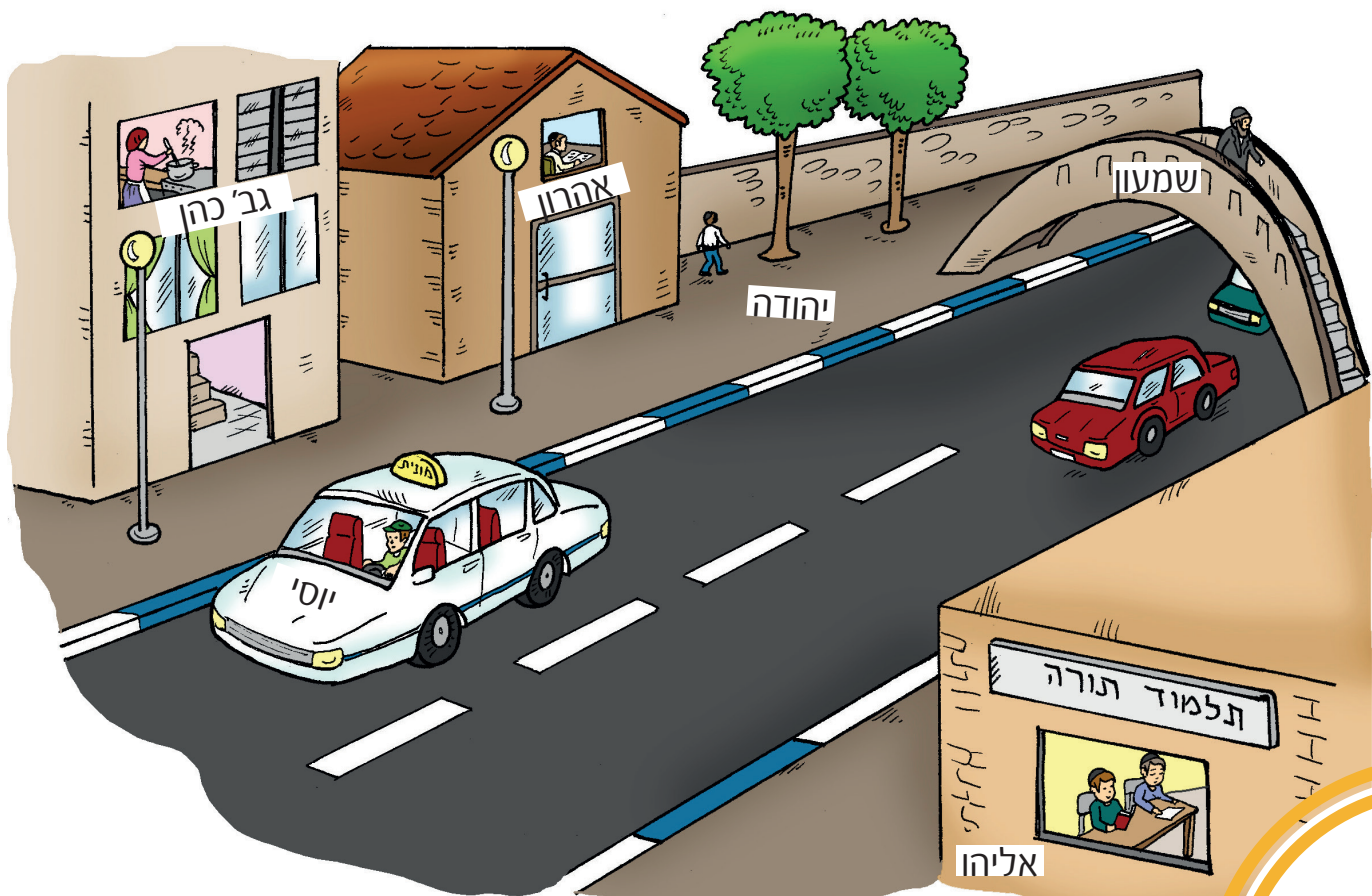

בשנת 1992 נחקק חוק שלפיו בכל מבנה חדש שנבנה חייב להיות ממ"ד או ממ"ק.

בוחרים מקום בטוח

השעה עשר בבוקר. לפתע נשמעת אזעקה ברחבי העיר. חשבו, על-פי ההנחיות שלמדתם, כיצד צריכה כל דמות בסיפור להתגונן בהתאם למקום בו היא נמצאת.

שם	מקום - הימצאותה של כל דמות	מהו המקום הבטוח על-פי ההנחיות?
גב' כהן	בביתה, בקומה השנייה, מכינה ארוחת צהריים לילדים בביתה יש ממ"ד.	
שמעון	עובר מעל הגשר בדרך הביתה.	
יוסי נהג המונית	נוסע ברכבו	
אהרון	בביתו קורא ספר, בביתו אין ממ"ד.	
יהודה	הולך בצד המדרכה.	
אליהו	עדיין נמצא בכיתתו אשר בקומה ג', באמצע שיעור משנה. ובקומה הראשונה יש מרחב מוגן, בקומה יש ממ"ק	

כתיבות הכאן מתוארים
אירועים שבהם אנשים סונים
לכו למנוע פיגוע אשר יכול היה
להסתיים באסון. נקרא ונבין איך
הם עשו זאת....

לבד מול המחבל

ביום שלישי בערב הגיע לבית הקפה בחור מזיע עם מעיל ירוק ורצה להיכנס. "הוא נראה מאוד לחוץ" סיפר המאבטח. "הפעלתי את המכשיר לגילוי מתכות וזה ציפצף. הזזתי לו את המעיל וראיתי חגורת נפץ מסביב לגופו והיד שלו הייתה בכיס, תפסתי לו חזק את היד הוצאתי מהכיס ודחפתי אותו החוצה. המחבל שהבין כי נחשף

החל לברוח לכיוון צפון בטיילת בתל אביב. צעקתי בכל הכוח "זה מחבל" ורצתי אחריו. לאחר שנתפס התברר כי מדובר היה במטען רב עוצמה ואילו היה המחבל מצליח להיכנס לבית-הקפה היינו מתמודדים עם פיגוע נוראי, ועם הרבה נפגעים ד' ישמור".

מפגש מהסוג הקטלני

יעד מועדף ורגיש לפיגועי התאבדות הוא אוטובוסים. נהג אוטובוס אגד מירושלים, מנע מנע בס"ד בקיץ תשס"א פיגוע התאבדות "האיש עמד בודד בתחנה, עצרתי את האוטובוס קצת לפניו, כדי לבחון אותו במראה ולראות את ההתנהגות שלו. הוא בחן את האוטובוס. ושמתי לב שהחזיק תיק צד. ראיתי שהוא מביט בשעונו, נע בעצבנות ומסתכל לכל עבר. שאלתי לאן הוא נוסע. הבחור לא הגיב. הוא נראה מרחף. שאלתי פעם נוספת והוא המשיך לשתוק ועלה למדרגה הראשונה. רציתי להיות מוכן לזנק

עליו ולדחוף אותו החוצה. שאלתי אותו: 'מה יש לך בתיק?', 'לאן אתה נוסע?', 'מי שלח אותך?'. וקמתי לקראתו. "הוא לא ענה לאף שאלה שלי והניח לאט את התיק על רצפת האוטובוס. אז, הבחנתי במתג החשמלי. שנמשך לתוך התיק. מיד תפסתי לו את הידיים שלא יוכל להפעיל את המטען. רק ברגע זה הבנתי שיש לי עסק עם מתאבד. "גררתי אותו החוצה, רחוק מהאוטובוס ומהתיק. נאבקתי איתו עד שהשוטרים הגיעו ולקחו אותו. אני מודה לד' שהיתה לי הזכות להציל את נוסעי האוטובוס".

נס בעפולה:

חיילים גילו תיק עם מטען בתחנת דלק

מיכל הדלק שלידו הונח במטען, הכיל 30 אלף ליטר. בעל התחנה: "התפוצצות כזו הייתה גורמת נזק כבד ביותר לבניינים שבסביבה, כולל בתי מגורים". תושיה של שלושה חיילים, שגילו מטען צינור שהונח בתיק של אשה, מנעה אתמול פיגוע גדול בתחנת דלק בעפולה, פיגוע שהיה עלול לעלות בחיי אדם רבים. האירוע התרחש אתמול סמוך לשעה שתיים אחר חצות. החיילים נכנסו במכונית טויוטה צבאית לתחנת דלק "פז" ביציאה מעפולה לכיוון בית שאן. תחנת הדלק, הממוקמת באיזור התעשייה, הייתה ריקה מאדם ובשעות הלילה מופעלת אוטומטית באמצעות "פזומאטים". מיד עם כניסתם לתחנה הבחינו החיילים בטנדר שעוזב את המקום. הם נעצרו ליד המשאבות ואז הבחינו בתיק שעורר את חשדם. "ראינו תיק שחור של אשה עם רצועת נשיאה שנראה לנו חשוד", סיפר אחד החיילים, סמל אלדר עירה בן 20 מנתניה, שגילה את המטען. "הצצתי פנימה וראיתי חוטים וחלקי מתכת. הרחקנו את התיק לקצה התחנה סמוך לגדר והזעקנו את המשטרה. ידעתי שלקחתי סיכון בהזזת התיק, אבל היה חשוב לי להרחיק אותו ממשאבות הדלק", סיפר החייל. כוחות גדולים ממשטרת עפולה, בפיקודו של סגן ניצב מנחם חבר, וכוחות כיבוי והצלה חשו למקום האירוע והאזור נסגר לתנועה למשך שעות. חבלני משטרת העמקים העבירו את התיק לשדה פתוח בסמוך וניטרלו אותו בפיצוץ מבוקר באמצעות הרובוט המשטרת. התברר שהתיק הכיל מטען צינור וחומר נפץ במשקל של כמה קילוגרמים. החשודים במעשה נעצרו.

"ברוך שעשה לנו נס במקום הזה"

1. מי מנע את הפיגוע בכל אחד מהאירועים?
2. מה גרם למונע הפיגוע לחשוד שמדובר באירוע יוצא דופן?

דיון בכיתה

אדם חשוד, חפץ חשוד ורכב חשוד

כדאי לברר מוטציה אחרים חשודים
אפני טנחטיק. כואן קראו יחד איתי את
המאפיינים של חפץ חשוד, אדם חשוד
ורכב חשוד.

בסביבתנו מתנהלים אנשים וכלי רכב ומונחים חפצים שונים. חלקם עלולים לעורר בנו חשד שכוונתם רעה, ייתכן שכוונתם היא להזיק וייתכן שאנחנו טועים. אך, אסור לנו לקחת את הסיכון, כיוון שאם אנו צודקים-ביכולתנו למנוע אסון גדול. לכן אנו חייבים לנקוט אמצעי זהירות, עליהם נלמד בהמשך.

חשד: רושם כללי בלתי מבוסס המייחס כוונות שליליות לאדם או לחפץ, שייעדם גרימת נזק.

חשוד: אדם או עצם המעורר חשד שהוא בעל כוונות שליליות.

ודאי: בטוח, ברור, דבר שאינו מוטל בספק.

מה מאפיין חפץ חשוד?

- אין בעלים לחפץ
- מיקומו של החפץ אינו במקומו הטבעי
- חוטים וחלקי מתכת מבצבצים

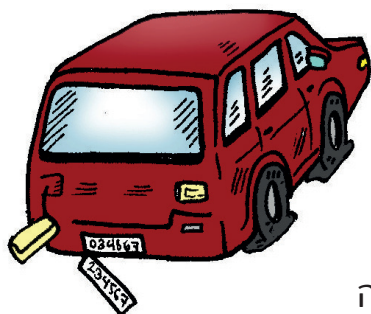
מה מאפיין אדם חשוד?

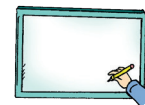
- אדם הנראה לחוץ ועצבני
- אדם הבוחן את הסביבה יתר על המידה.
- אדם שאינו מגיב לשאלות.
- לבוש שאינו בהתאם לעונה (למשל לובש מעיל ביום חם כדי להסתיר משהו).

מה מאפיין רכב חשוד?

- חונה בנסיבות חשודות
- חוטים המשתלשלים מהרכב
- לוחיות זיהוי שונות
- גלגלים שקועים בשל משקל כבד - הרכב נוטה אחורה

מה עושים אם נתקלים במשהו חשוד?

אם נתקלים באדם, בחפץ או ברכב חשודים, זכרו את שלושת הממ"ם:

מתרחקים מהאזור.

מרחיקים את האנשים מהחשוד.

מזעיקים עזרה.

מזעיקים

מרחיקים

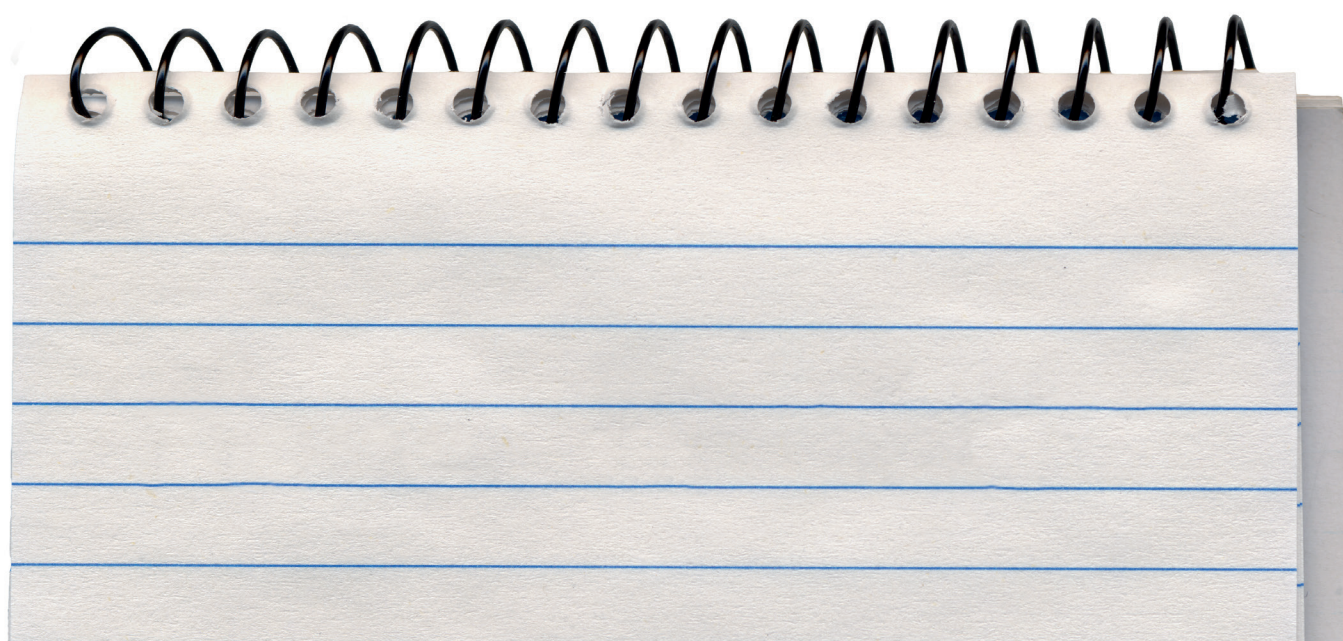
מתרחקים

לא מספיק לשים לב לנעשה סביבנו - מחובתנו לדווח לאדם מבוגר.
בבית-הספר יש לפנות במהירות למורה או למאבטח.
באוטובוס יש לפנות לנהג האוטובוס.

חשוב לזכור: בחפץ חשוד אסור לגעת!

כתבו על ארוע שבו אתם או אחד מבני משפחתכם
נתקלתם באדם, בחפץ או ברכב חשודים.

עיתונאים צעירים

הפגרה והפגרה

המרחב המוגן

כטמארחט אירוע חירום אנו נדרשים בדרך ללא אכזר
אחת מטתי הסקולות: הסתגרות או סינוי.
מתי בדאי אהסגר ומתי בדאי אהסנות?
ארכי ינחו אתכם כוחות הביטחון וההצלה כיצד אנהוג. אך
אקיתים האירוע משיק במפתיע ואתם נדרשים אהאליט
בעצמכם ואהתמודד באופן מידי.
בואו נלמד יחד את הכללים.

הסתגרות

**שהייה במבנה סגור המגן על השוהים בו בעת אירוע חירום.
לדוגמה: מקלט, מרחב מוגן.**

המילה 'הסתגרות' היא מהשורש ס.ג.ר

בניגוד לפינוי, שמשמעותו עזיבת הבית, בהסתגרות ישמש אותנו ביתנו או מבנה אחר, להגנה.

הסתגרות היא דרך התגוננות במצבי חירום שונים כמו מלחמה, ירי רקטות או אירוע שבו מעורבים חומרים מסוכנים המסכנים מספר רב של אנשים.

לפניכם דוגמאות לאירועים שהתרחשו בארצנו, שבהם נקטו תושבים פעולת הסתגרות:

המרחב המוגן

בשנת תשנ"א 1991, במלחמת המפרץ, אשר שבמהלכה נורו טילים מעירק לעבר מדינת ישראל, התבקשו כל תושבי מדינת ישראל להסתגר בחדרים האטומים עם הישמע האזעקה המתריעה על נפילת טילים.

בשנת תשס"ו 2006, במלחמת לבנון השנייה, אשר במהלכה נורו טילים מלבנון לעבר מדינת ישראל, נאלצו תושבי צפון הארץ, עד אזור חיפה, לשהות במרחבים המוגנים. המלחמה נמשכה 34 ימים.

בשנת תשס"ח 2008, במבצע 'עופרת יצוקה', אשר במהלכו נורו טילים מעזה לעבר דרום מדינת ישראל, נאלצו תושבי הדרום לשהות במרחבים המוגנים. המבצע נמשך כשלושה שבועות.

טאום פרייט, ראזעם אט
 גרעסעם פרייט טאג. באזאג ווילן אי
 אפמאך אט המרהם המוזן לאזרע
 ירי טא נעק. בעמאז פרא נעמם ירי
 אט הלאום ספאמאמאמא זיכעט
 אט פרייט, רדי טעמלא אפמאך
 מרהם המוזן זעם פרייטעם.

שם החדר	יתרונות	חסרונות
חדר מספר 1		
חדר מספר 2		
חדר מספר 3		
חדר מספר 4		
מסדרון		
חדר ארונות		

ההחלטה

לואטע שטעט

כיצד בוחרים מרחב מוגן?

1. _____
2. סתמים - חדרי בץ סתמים, חלונות ודלתות מעטים בלבד.
3. _____
4. _____
5. _____

אחרי

לפני

ניסוי פיצוץ

אחת לשנה מבצע פיקוד העורף ניסוי כדי לבדוק את חוזקם של הממ"דים. במהלך הניסוי מפוצצים פצצה בסמוך מאוד לבניין שבו מגדל של ממ"דים. בתמונה רואים כיצד חדרי הממ"דים נשארים ללא נזק ואילו שאר הבניין נהרס.

עבודת בית

סיירו בביתכם והחליטו עם הוריהם איזה חדר יש לבחור כמרחב מוגן בשעת ירי רקטות קונבנציונליות? כיתבו מה היו השיקולים לבחירתכם.

תרגיל...תרגיל...תרגיל....

דמינו שהודיעו, שקיים חשש לירי טילים סמוך לאזור מגוריהם, ולכן אתם נדרשים להסתגר במרחב מוגן. היכנסו לחדר שאותו בחרתם כמרחב מוגן בביתכם. שבו במקום אחד, הישארו שם 10-15 דקות.

בסיום השהייה ענו על השאלות הבאות:

- האם השהייה הייתה דומה לזו של יום רגיל או שהרגשתם הייתה שונה? שונה/ לא שונה
- על מה חשבתם בזמן ששהיתם בחדר?
- אילו רגשות עוררה אצלכם השהייה בחדר?
- אם היה קושי כלשהו, ספרו עליו:
- מה עזר לכם להתמודד עם הקשיים שהתעוררו?
- כעת, חשבו על משך זמן ארוך יותר שבו תאלצו חלילה לשהות בחדר, שעות אחדות ואולי ימים.
- מה יעזור לכם להתמודד טוב יותר עם השהייה בחדר?

במרחב המוגן

- א. קיראו את סיפורו של יואל, שבו תיאור על ההכנות שנעשו בביתו לקראת התקפה אפשרית על ישראל.
ב. לאחר הקריאה, כיתבו בעמוד הבא מהו הציוד שיש להכין למרחב המוגן.

לואי, אני יואל ואני אומד בכיתה ה'.

אני רוצה לספר לכם סיפור אמיתי שקרה לי, תקליבו היטב:

הכל התחיל לפני שבוע, כששמעתי את אימא אומרת לאבא לצריק לארגן בדחיסות את הממ"ק (מרחב מוגן קומתי) שלנו לשעת חירום, כי המצב בארץ ובצולאס מאוד ממש, ולא יודעים לאן יתאגלו הפעילים. אבא גזר מפעילת את הפודצ'ר לצריק אפיצ'ר ותלך אותה במעלית כדי של כל דיירי הבניין יוכלו לקרוא. אני חושב שאף דייר לא התייחס אל הפודצ'ר ברצינות...

ביום שלישי, אחרי סיום האימונים באו אלי יוסי ואלי, שני החברים הכי טובים שלי. אולטמנו גרים באותו בנין ואפילו באותה קומה.

חצינו מבית הספר, אכלנו ארוחת צהריים, ברכנו ופתחנו ללון את החומר למבחן במלך לאמור אפיצ'ר מחר. שתאום נשמע אצבע וכולנו רצנו מיד לממ"ק.

היה לי איך ארגיל את אצטרק אפילאר למ צמון רב. חשבתי אצמאי, איצ'ר נס לאני צם חבירי, כי ככה צ'ה הובב סחות מסחיד. רוב הפורים מבנין לא היו בבית ולא הפיצו לממ"ק רק אדון קירלנבויס הקליט, פלכ'ה לבא צם התנוקת שלה, חבירי ואני. התנוקת התחילה לבכות צברו במצ'ר צ'ר דקות ואפת'ר נשמ'ר בום חצק. מיד אחרי הפסילה פוספ'ר צוד אצצ'ר, צ'ה כרצ'ה היה ממש וקטות. דאנו מאוד אפורינו, אך לא יכולנו אפתק'ר אליהם כיוון שלא היה מכילי טלפון בממ"ק. אצאת מממ"ק היה אסור מפני שצוד לא חלפו צ'ר דקות מרג'ר פלמ'ר האצצ'ר.

"אני צמא!" אמר אלי. יוסי הסתכל סביב ואמר את מה שכולנו ידענו: "אין ס'ה לתייב!" ואצ אדון קירלנבויס אמר

לצ'ה פלט חוסר אחריות ולממ'ר לום דבר לא מאורגן ס'ה. חשבתי אצמאי לבאמת חל לא אחד לא התייחס ברצינות אפודצ'ר לאבי תל'ה במעלית... שתאום הייתה הפסקת חלמ'ר, חולק פלמ'ר. יוסי ואלי רצו בבר אדבר צם פוריהם לירג'ר אותם קצ'ה התנוקת לוב התחילה לבכות כרצ'ה לסחיד מפחולק... יוסי הצ'ר אקרו'ר סוק תפיליס. מצאנו סידור צ' אחד המדפסי, היה מצ'ר אור. אפת'ר פח'ר אלי אחוש ביר, פוא קיב'ה התק'ר אסתמה, אך פלמ'ר לול'ה היה איתו.

יוסי אמר לרבי בדאי ליביו במח"ק סידורים, ספרי קריאה, ואף משחקי קובסא-אמצה לעדקק חילוף לשפות בו צמח מחולק.

צדק החלטה בתחילת חצי שנה מביא לנכסו מחמ"ק אך בעלי דקות באחריות לא נשמעו אצדק נוספת. אי הסבי לל פי פניות לקרא באר ל סיקוד בעורף בחולף על דקות מנאץ שלמאץ באצדק, ובמידה ולא נשמעו עוד אצדקות ניתן אצאת מהמרחב המואן. אמדתי פיוס דבר חלוב: צריק אפכן את המרחב המואן בימי לגרד צם כל הציד הנדול.

אחר טקראתם את הסיפור של יואל, דינו בטכאה אילה ציד חיוני היה אהם במח"ק ואילה ציד היה חסר.

המרחב המואן

ציד הדרוש במרחב המואן

איזה ציד חיוני נוסף היה חסר במחמ"ק?

איזה ציד חיוני היה במחמ"ק?

איזה ציד חיוני נוסף צריך שיהיה במרחב המואן?

למידע נוסף על ציד חיוני במרחב המואן גלשו לאתר פיקוד העורף, לכתובת www.oref.org.il והשלימו:

שלום לכם עיתונאים צעירים! הנכם מתבקשים להכין כתבה לעיתון בית-הספר בנושא הסתגרות! שאלו את ההורים או את הסבים, האם זכור להם אירוע שבו נאלצו להסתגר? בקשו מהם שיספרו לכם על כך:

סיבת ההסתגרות:

אינץ' בלתי:

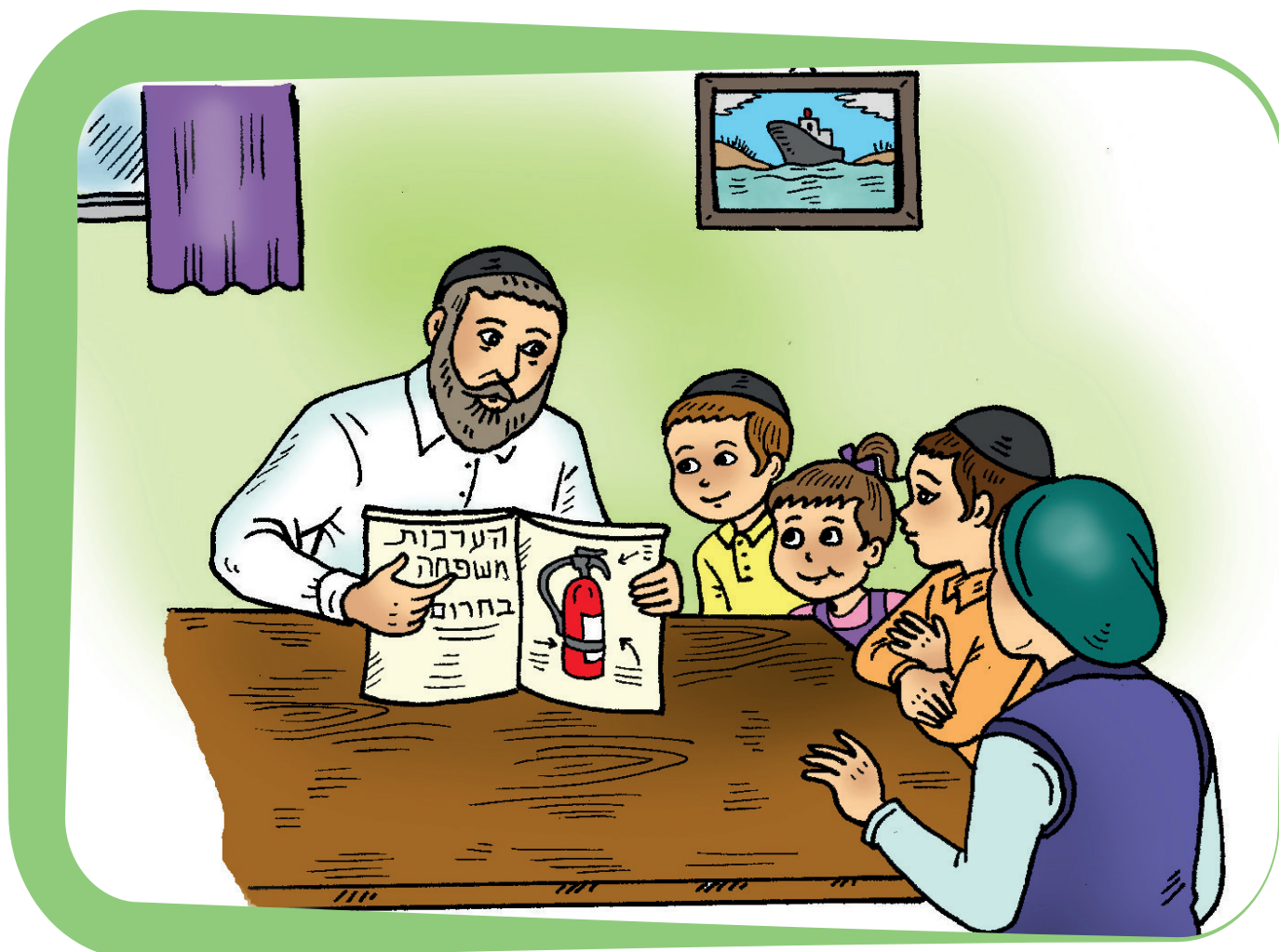
מקום ההסתגרות:

לעת אינץ' ההסתגרות:

הקולי הדיקרי ההסתגרות היב:

מה אצלכם אלהתמודד עם האינץ':

היערכות המשפחה שלי להיראות

היערכות המשפחה שלי לחירום

טאום אכס, יאדיס!
בטיקוריס הקודמים אנחנו כמה חטוב שנהיה מוכנים
אטע חירום. משפחה היא אחד הדברים החשובים
ביותר בחיי כל אחד מאתנו!
אז קעט, חטבו בעצמכם, כמה חטוב טאל משפחה
תהיה תוכנית חירום משפחתית. באון נקרא יחד קו
שרפה שפרצה בבית משפחת ישראל, מכאן שיהיה
מוכנה...
אכן, לפני קו, באון נילדר כמה דברים
שחטוב אדעט בנוטא שרפה:

1 שרפה נגרמת כאשר מאבדים שליטה על אש. היא יכולה להיווצר על-ידי איתני הטבע (שמש, ברקים) ועל-ידי האדם (הצתה - בכוונה, או תאונה - שלא בכוונה).

לאש שלושה מרכיבים:

1. **חומר דליק** רוב החומרים בטבע יכולים לבעור, אך יש חומרים רגישים יותר להתלקחות, למשל: עץ, נייר, בד ודלק.
2. **חום** כל חומר זקוק למידת חום מסוימת כדי שיתחיל לבעור.
3. **חמצן** גז המצוי באוויר ובתהליך השריפה מתרכב עם החומר הדליק.

2 השרפה נגרמת בגלל קרבה של חומרים דליקים (וילון, רהיטים, ניירות, בדים) למקורות חום (תנור, גז, מנורות וכד').

3 כדי שלא תפרוץ שרפה יש למנוע מפגש בין שלושת מרכיבי האש: חומר דליק, חום וחמצן.

4 שרפה קטנה היא שרפה שאפשר לכבותה באמצעים שעומדים לרשותנו בסביבה, ואילו כדי לכבות שרפה גדולה נצטרך לעזוב את המקום במהירות ולהזעיק את מכבי האש (טלפון 102).

5 כדי שניתן יהיה לכבות שרפה מומלץ שבכל בית יהיה מטף.

כיבוי שריפה = "סילוק" או "הפרדה" של אחד משלושת מרכיבי האש. למשל: שפיכת מים (צמצום החום) על עיתון בוער (חומר דליק). או: שפיכת חול (מניעת חמצן) על גחלים במדורה (חומר דליק).

משפחת ישראלי מתמודדת עם שרפה

1

משפחת ישראלי שוהה בסלון הבית. האב לומד, האם משוחחת בטלפון ויוסי מкін ש"ב, כשלפתע סיר הלחץ שהיה מונח על הכיריים התפוצץ ואש פרצה ואחזה מיד בוילון התלוי מעל התנור.

איך ניתן היה למנוע זאת?

2

אב המשפחה, רץ כדי לקחת את המטפה. הוא ניסה להפעילו, אך שכח כיצד עושים זאת. בזמן שקרא את ההוראות להפעלתו, התפשטה האש לכיוון ארונות המטבח.

איך ניתן היה למנוע זאת?

3

בזמן שהשרפה התפשטה התקשר יוסי, לשירותי הכבאות, אך בטעות חייג 100 למשטרה ו-101 למד"א. זמן יקר הלך לאיבוד...

איך ניתן היה למנוע זאת?

4

גב' ישראלי, אם המשפחה, רצתה לסגור את ברז הגז הראשי, אולם היא לא ידעה היכן הוא ממוקם. היא עברה בין החדרים, חיפשה על-יד מפסק החשמל ועל-יד ברז המים הראשי, ולא מצאה. תוך כדי כך היא שאפה עשן ונאלצה להתעכב בעת היתפנות משפחתה מהבית.

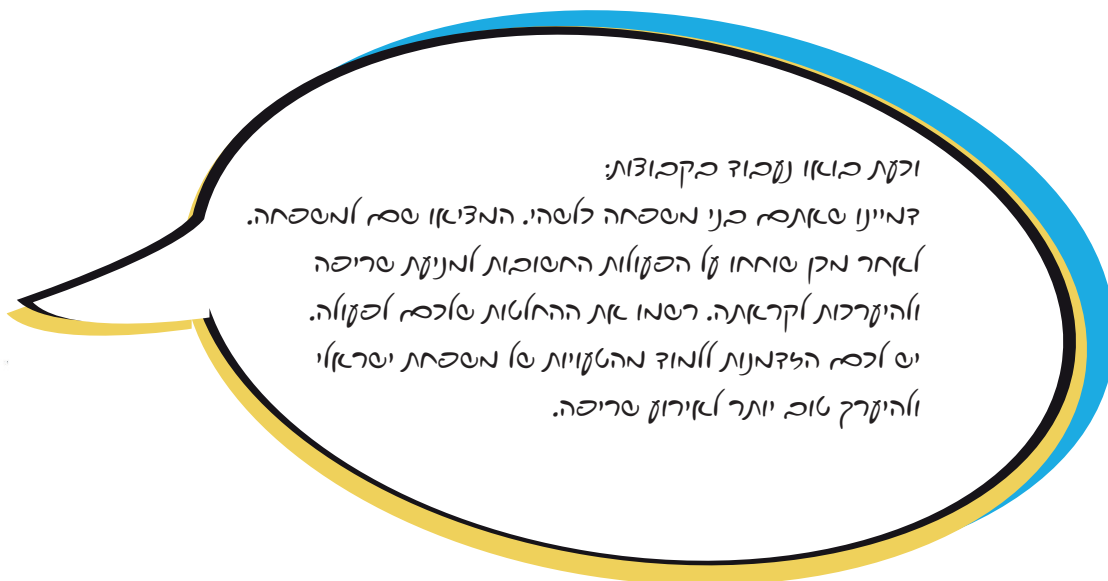
איך ניתן היה למנוע זאת?

5

כשהבינו בני המשפחה שהם חייבים להתפנות במהירות, כי קיימת סכנה לשאיפת עשן, הם חשבו במהירות מה לקחת איתם... הם הכינו תיק, אך כשיצאו מהבית גילו ששכחו את הארנק ובו תעודות הזהות, הכסף ואלבומי התמונות המשפחתיים.

איך ניתן היה למנוע זאת?

גיבוש תוכנית משפחתית למוכנות לאירוע שרפה

אילו פעולות תבצעו כדי להיות ערוכים לאירוע שרפה? (ניתן להשתמש גם ברעיונות לפעולה שרשמתם בעמוד הקודם).

	משפחה

וכעת נפנה אליכם, הורים יקרים! היערכות משפחתית לחירום:

מצבי חרום עלולים לפקוד אותנו ללא התראה. ברגע שהם מתרחשים אין זמן לחשוב ולתהות מהי הדרך המתאימה ביותר כדי להתגונן. אנו נפעל בדרך כלל על פי שכלנו וניסיונו.

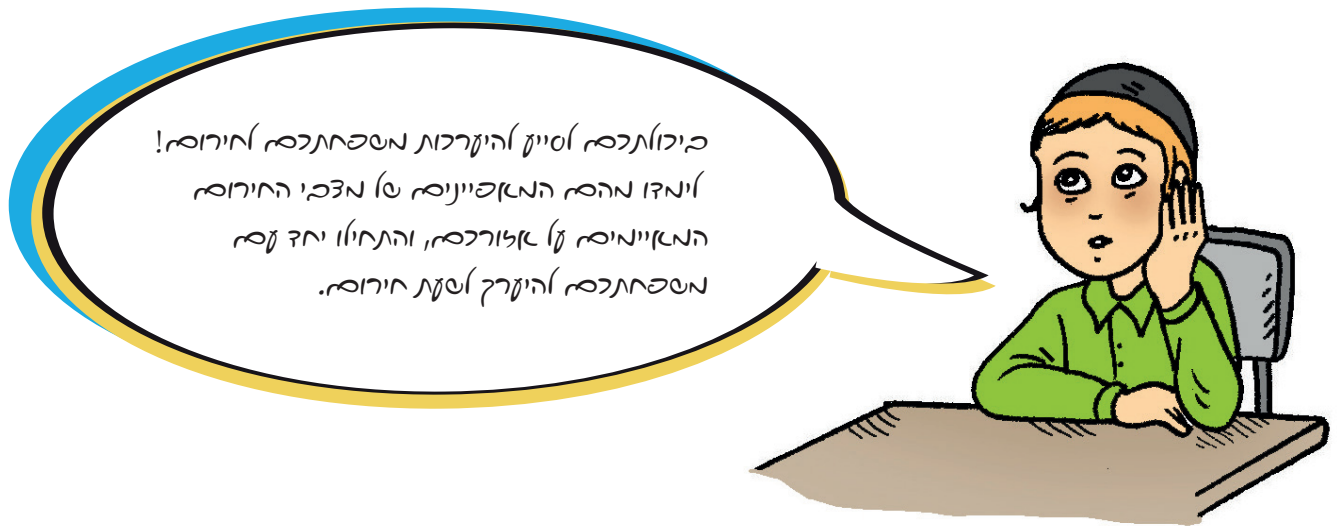
היכן תהיה משפחתכם כשיתרחש מצב החירום? בעבודה? בבית הספר? בבית? שבו עם ילדיכם והכינו את התכנית המשפחתית שלכם, להיערכות לקראת מצבי חרום.

כשבנינו את תוכנית החירום המשפחתית שלנו השגנו את הדברים הבאים:

1. הגדרנו טוב יותר את מצבי החירום המאיימים על אזורנו.
2. כל בני המשפחה למדו כיצד עליהם לתפקד במצבי חרום שונים בביתם הפרטי במסגרת משפחתם.
3. יצרנו חלוקת תפקידים בין בני המשפחה - לפני, תוך כדי ואחרי מצב החרום.
4. הקלנו על קבלת החלטות בזמן אמת.

היערכות המשפחה
שלי לחירום

מיפוי הסיכונים באזורכם

אנו יכולים להיערך מראש לקראת מצבי החירום השונים. אם נדע אילו מצבי חירום מאיימים על אזורנו נוכל לדעת לקראת מה להיערך, וכך ההכנה למצב החירום תהיה יעילה יותר.

חשבו יחד, אילו מצבי חירום מאיימים חלילה על אזורכם?

1. _____ 3. _____
 3. _____ 4. _____

מיפוי סיכונים

לכל מצב חירום דרך התגוננות מתאימה. ישנם מקרים שבמקומות מסוימים בביתנו נהיה מוגנים טוב יותר. אבל ישנם מקומות שבשעת חירום יהיו מסוכנים עבורנו, ולכן לא נשתמש בהם. לפניכם שני מצבי חירום שונים: רעידת אדמה וירי טילים. לגבי כל מצב חירום עליכם להחליט אילו מקומות בביתכם יכולים להגן עליכם, ואילו עלולים להיות מסוכנים.

אירוע: רעידת אדמה:

המקומות הבטוחים בבית: _____

מקומות בבית שעלולים להיות מסוכנים: _____

אירוע: ירי טילים:

המקומות הבטוחים בבית: _____

מקומות בבית שעלולים להיות מסוכנים: _____

ערכו דיון משפחתי ותכננו את היערכות המשפחה למצבי חירום

דונו עם משפחתכם בנושאים הבאים: מדוע אתם צריכים להתכונן למצבי חירום?
היכן תימצא המשפחה במצבי חירום שונים? ומה צפוי לקרות?

שוחחו ביניכם והיערכו לשלושה תרחישים אפשריים:

- 1 תרחיש: המשפחה לא נמצאת יחד
- 2 תרחיש: המשפחה נמצאת יחד בבית
- 3 תרחיש: צריך להתפנות מהבית

היערכות המשפחה
שלי לחירום

עלול להיווצר מצב שבו לא יתאפשר להגיע הביתה, ורשת הטלפונים תקרוס. במצב כזה צריך להחליט מראש על מקומות מפגש (למשל בית-כנסת, ספרייה, בית של קרוב משפחה ועוד). קבעו שני מקומות מפגש, האחד בתוך אזור המגורים והשני מחוץ לאזור המגורים (במידה וצריך לעזוב את האזור).

זכרו! בעת מצב חירום יש לוודא, כי נקודת המפגש שקבעתם מראש איננה באזור הסכנה.

א. נקודת מפגש בתוך אזור המגורים: _____
ב. מהי דרך ההגעה המדויקת? _____

א. נקודת מפגש מחוץ לאזור המגורים (אם האזור נתון בסכנה): _____
ב. מהי דרך ההגעה המדויקת? _____

דונו בפעולות הנוספות שעליכם לבצע על מנת שמשפחתכם תהיה מוכנה לחירום:
דיון בכיתה

- **דרכי המניעה של אירועי חירום.** למשל, כיצד ניתן למנוע שרפה.
- **דרכי ההתגוננות בעת חירום.** ילדים עלולים להמצא לבדם בעת אירוע חירום, לעיתים ללא כל מבוגר בסביבה. ישנם אירועים שבהם יוכלו להתגונן בכוחות עצמם ובאופן מידי ובכך להציל את חייהם בעזרת ד'. למשל, כאשר נשמעת אזעקה, הם נכנסים מיד למרחב המוגן, כאשר מתחוללת שרפה קטנה, הם פועלים בהתאם למה שלמדו ועוד.
- **שוחחו עם הילדים על דרך ההתגוננות הנדרשת בכל אחד מן האירועים.**
- **מקומות בטוחים ומקומות מסוכנים בבית.** שוחחו עם הילדים על המרחב הביתי, על המקומות הבטוחים והמקומות המסוכנים בבית. סיירו יחד אתם בבית, והראו להם את ברז כיבוי הגז, ארון החשמל, המיקום של המטפה, דרכי מילוט ועוד.
- **האופן שבו יש להזעיק עזרה,** בדקו עם הילדים אם הם יודעים את מספרי הטלפון של ארגוני החירום. נסו לערוך אתם משחקי תפקידים, ובדקו שהם אמנם יודעים לנהל שיחה יעילה עם ארגוני החירום ולהסביר מה אירע.

למי פונים? מספרי טלפון חשובים

מצבי חירום עלולים להתרחש כאשר האנשים הקרובים לנו לא בהכרח בקרבתנו, לכן חשוב שנדע כיצד ניתן ליצור עמם קשר במקרה הצורך. מלאו את הטבלה הבאה ותלו אותה במקום בולט בבית (למשל, על המקרר)

שם:	מספר טלפון בבית/ בעבודה	מספר טלפון נייד
אבא בכולל או בעבודה		
אימא בעבודה		
אח/אחות		
אח/אחות		
סבא/סבתא		
סבא/סבתא		
שכן/חבר		

היערכות המשפחה
שלי לחירום

לפניכם רשימה של ארגונים שאליהם יש לפנות במצבי חירום שונים

ארגון:	מספר טלפון:	
משטרת ישראל	100	
מגן דוד אדום	101	
כיבוי אש	102	
פיקוד העורף	104	
מוקד חירום עירוני	106/107/108/109	
חברת החשמל	103	

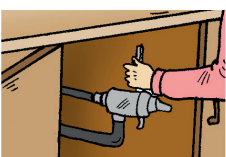
חיבורים לגז, חשמל ומים

במצבי חירום שבהם עלולים להתחולל שרפה, גלי הדף או קריסה, קיימת רמת סיכון גבוהה לחיבורים למקורות החשמל, הגז והמים, בבית ומחוצה לו. במקרים כאלה אנו נדרשים לסגור את ברזי הגז והמים, ולנתק את החשמל על מנת למנוע את החמרת המצב.

לדוגמה, דליפת גז המתרחשת בעת ששרפה משתוללת בבית.

זכרו! ניתוק החשמל וסגירת ברז הגז יעשו אך ורק על-ידי אדם מבוגר!

בעת שגרה נברר יחד עם ההורים היכן נמצאות נקודות החיבור:

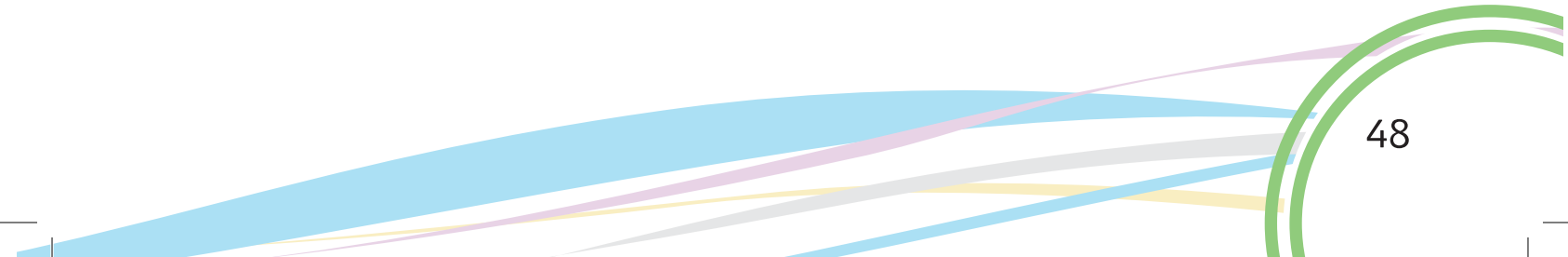

חיבור לגז: _____

חיבור לחשמל: _____

ברז מים ראשי: _____

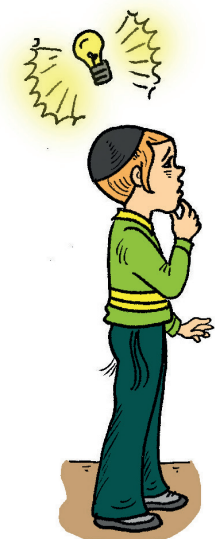

רעידת אדמה

רעידת אדמה

טלום יודים. אף פעם לא חוויתי רעידת אדמה, רק
שמעתי סיפורים וראיתי תמונות ממקומות אחרים.
כמו אמס, הסיפור המרשט של סירן פרנקו, ידה מישראל
שטהה עם מטפחה בטורקיה, כשאתה התרחשה
באמצע הלילה רעידת אדמה בעוצמה חזקה. כארבעים
אף איש נהרגו ברעידת האדמה הזו, ומאות אלפים
נפצעו ונותרו ללא בית, ללא מחסה וללא רכוש.
כואב, קראו יחד אתי את סיפורה.

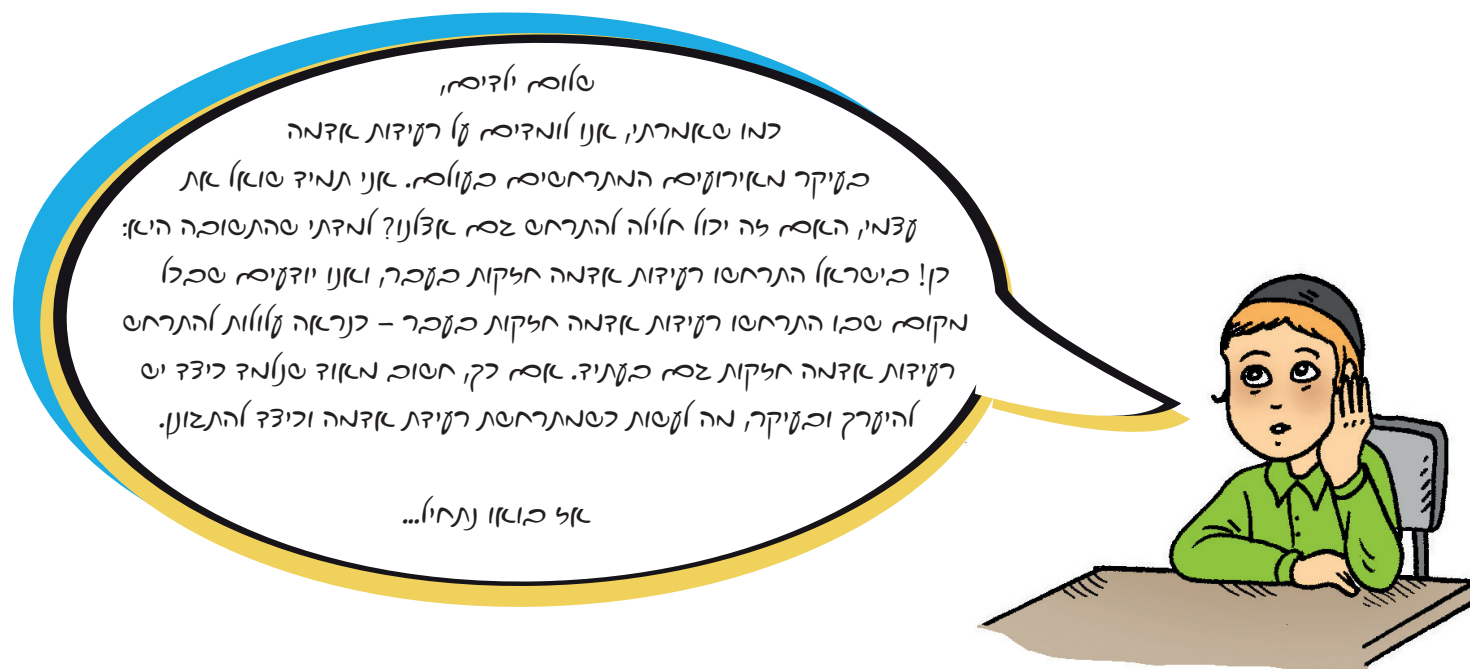

חילוץ של שירן פרנקו

"אני רוצה לשתות קולה!", אמרה שירן הקט-
נה, שניות ספורות אחרי שחולצה מבין ההרי-
סות. אחר כך חידדה את הדרישה:
"יש לכם קולה בפחית?"
זה היה נס מדהים. 98 שעות שכבה שירן פר-
נקו הקטנה, בת התשע וחצי, מתחת להריסות.
לבדה, בחושך, בלי אוכל ובלי יכולת לזוז.
כולנו החסרנו פעימה כאשר חולצה מההריסות.
כולנו הזלנו דמעה כאשר שעות מספר לאחר
מכן נודע, כי כמעט כל בני משפחתה נהר-
גו באירוע, ובהם סבה, סבתה, אחיה התאום
ואביה.

פרופ' אשכנזי מפקוד העורף מגיש עזרה ראשונה
לשירן, שניות לאחר חילוץ מן ההריסות.

מהי רעידת אדמה? "המביט לארץ ותרעד" (תהילים ק"ד)

רעידת אדמה (או רעש אדמה) היא תופעת טבע, שבמהלכה רועדת האדמה במשך זמן קצר (מכמה שניות ועד כדקה). הרעידה גורמת לתזוזה של האדמה וכל מה שמצוי עליה: בתים, כבישים, גשרים וכדומה. רעידות אדמה כאלו מתרחשות מדי יום במקומות רבים בעולם, מרביתן חלשות מכדי שנגיש בהן. אולם, כאשר מתרחשת רעידת אדמה חזקה במיוחד, באזור שבו מתגוררים אנשים, היא גורמת לנזק רב לבניינים, וכתוצאה מכך אף עלולה לגרום לנפגעים רבים (כפי שאירע בשנים האחרונות בהאיטי, בטורקיה, בצ'ילה ובמקומות רבים נוספים).

רעידת אדמה

תמונות של בתים שנהרסו בעקבות רעדת האדמה בהאיטי שהתרחשה ב 2010 בעוצמה של 7.0 בסולם ריכטר.

מבנה כדור הארץ

בכדי להבין כיצד נוצרת רעידת אדמה, צריך להבין תחילה את מבנה כדור הארץ. מאז ומעולם תהו בני האדם מה נמצא בתוך כדור הארץ.

זה ממש מסקרן, כיצד בעצם אפשר לדעת מה קיים בתוך הכדור שקלוי אנו חיים? הרי המרחק בין פני כדור הארץ לבין מרכזו הוא כ-6,400 ק"מ! ואילו הקידוח העמוק ביותר שנעשה אי-פעם היע אומק של 15 ק"מ בלבד....

מה באמת מתרחש בתוך כדור הארץ?

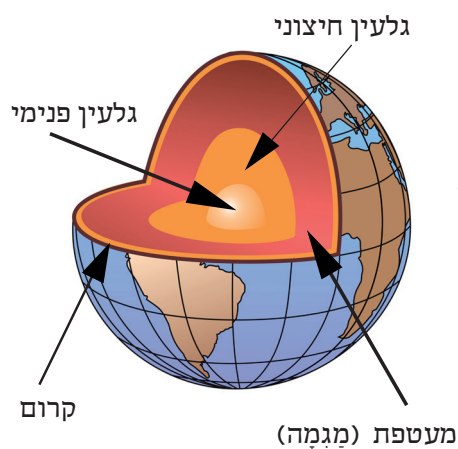
מכיוון שהאדם לא הצליח מעולם להגיע בעצמו או באמצעות קידוח לעומק הגדול מ-15 ק"מ, הוא נאלץ לחפש שיטות אחרות ללמוד על המתרחש בתוך כדור הארץ. חוקרים ניתחו את החומרים הנפלטים מעומק האדמה בעת התפרצות הר געש, ולמדו על סוג הסלעים ועל התנאים השוררים בתוכו. ססמולוגים (חוקרי רעידות אדמה) הציבו מכשירים למדידת עוצמת רעידות אדמה במקומות שונים על פני כדור הארץ. ניתוח ההבדלים בין תוצאות המדידות של המכשירים השונים סייע רבות להבנת המבנה הפנימי של הכדור.

התברר, שכדור הארץ מורכב משלושה חלקים עיקריים: הגלעין, המעטפת והקרום

ליבת הכדור - הגלעין: הגלעין הוא 'ליבו' של כדור הארץ ונמצא במרכזו. הגלעין מורכב ברובו ממתכות, ומשמש גם מקור כוח המשיכה האדיר של כדור הארץ.

השכבה האמצעית - מעטפת: המעטפת היא שכבה בעובי אלפי קילומטרים העוטפת את הגלעין. חומר המעטפת עשוי 'מאגמה' - עיסה צמיגית של סלעים שניתכו בשל הטמפרטורה והלחץ הגבוהים השוררים במעבה האדמה (טמפרטורת המאגמה מגיעה לכ-1,400 מעלות!). במעבה האדמה שרויה המאגמה בתנועת ערבול מתמדת, כמו דייסה המתבשלת בתוך סיר.

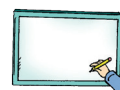

השכבה העליונה - הקרום (קליפת כדור הארץ): מעל המעטפת הלוהטת והצמיגה נמצאת שכבת סלע נוספת קשה ומוצקה, המכונה 'קרום כדור הארץ'. זוהי שכבה דקה יחסית, שעובייה קילומטרים אחדים, ועליה נמצאים הנופים המוכרים לנו: יבשות, אוקיינוסים, הרים, עמקים וכל מה שאנו בני האדם בנינו עליהם: בתים, כבישים, ועוד. **קרום כדור הארץ** אינו שלם, הוא שבור ללוחות עצומים. כל לוח יכול להכיל כמה מדינות ואפילו יבשת שלמה. בין לוחות הקרום מפרידים סדקים עמוקים או שברים המכונים בשפה המקצועית 'העתקים גיאולוגיים'.

תהליך היווצרות רעידות אדמה

על כל אחד מלוחות הקרום שעליהם אנו חיים, פועלים למעשה שני כוחות חשובים: הכוח הראשון הוא זה המופעל על-ידי זרימת המאגמה המותכת שמתחתם. מאגמה זאת מתערבלת ללא הפסקה תחת הלוחות, בתנועה המזכירה את ערבולו של מרק המתבשל בסיר. כוח זה גורם לדחיפה מתמדת של הלוחות ולהסעתם על פני המאגמה הלוהטת והצמיגית. הכוח השני הוא כוח המשיכה של כדור הארץ שמקורו בגלעין שבמרכזו. כוח זה פועל פעולה הפוכה לכוח הראשון: הוא מושך את הלוחות אל מרכז כדור הארץ, ולפיכך גורם ללוחות להיצמד בחוזקה זה לזה לאורך השברים שביניהם, ומונע, בדרך כלל, את תזוזתם. גם כאשר התנועה היחסית בין הלוחות נעצרת, ממשיכה עדיין תנועת המאגמה שמתחתם. עם הזמן גורמת תנועה זאת להצטברות של לחץ רב על פני ההעתק (שבר או סדק) בקו המגע שבין הלוחות. ברגע שהכוח שנצבר מתחת הלוחות גובר על כוח החיכוך שביניהם - חלה תזוזה פתאומית, מעין "קפיצה" או "החלקה" של לוח אחד לעומת משנהו לאורך ההעתק שביניהם. אז משתחררת בבת אחת האנרגיה האדירה שהצטברה בקטע מסוים בסדק שבין הלוחות, והיא מתפשטת כגלי רעד בתוך כדור הארץ ועל פני לוחות הקרום. כך נוצרת רעידת אדמה. מוקד רעידת האדמה הוא הנקודה הגיאוגרפית שבה החלה התנועה היחסית בין הלוחות - כלומר רעידת האדמה.

היעזרו במידע שלמדנו בשיעור וסדרו את המשפטים הבאים בסדר הנכון המייצג את תהליך היווצרות רעידת האדמה:

←

←

1. שחרור מהיר של אנרגיה שהצטברה בין הלוחות - התוצאה - רעידת אדמה.

2. הלוחות צמודים זה לזה וזרמי המאגמה נעים תחתם.

3. הלחץ שמפעילה המאגמה גובר על כוח היצמדותם של הלוחות.

*חשוב שנדע כי ההסבר הנ"ל הינו הסבר מדעי לרעידות אדמה. אך אנו מאמינים ויודעים כי כל תופעת טבע מתרחשת אך ורק ברצות ד' ובצויו. וגם אם הנתונים מראים על הסתברות גבוהה לרעידת אדמה - אם הקב"ה לא יגזור - היא לא תתרחש!

ארץ ישראל וסביבתה - תמונת לוויין

השבר הסורי-אפריקאי

התבוננו בתמונת הלוויין וענו על השאלות הבאות:

1. בין אילו שני לוחות ממוקמת ארץ ישראל?

2. מה ניתן ללמוד מכך על ההסתברות להתרחשות רעידת אדמה בישראל? הסבירו.

האם זה עלול לקרות גם אצלנו?

מומחים לחקר רעידות אדמה חוששים, כי בשנים הקרובות עלולה להתרחש חלילה רעידת אדמה חזקה בישראל!

בישראל ישנו שבר עיקרי המסכן את האזור כולו.

"השבר הסורי-אפריקאי" - השבר משתרע מן החרמון, לאורך נהר הירדן, עובר בים המלח ומגיע לאילת. התבוננו במפה שלמעלה, ואתרו את השבר.

יש בידינו עדויות היסטוריות רבות על רעידות אדמה רבות שהתרחשו בעבר לאורך השבר הסורי-אפריקאי.

לא ניתן לדעת במדויק מתי והיכן תתרחש רעידת אדמה, אבל אנו יודעים כי כיוון שרעידות אדמה מתרחשות באיזורים בהם יש שברים בקרום כדור הארץ, בכל מקום שבו התרחשו רעידות אדמה חזקות בעבר יתכן שתתרחשנה רעידות אדמה חזקות גם בעתיד.

הרעש החמור האחרון שפקד את ארץ ישראל והותיר את הנזקים החמורים ביותר, התרחש בהתרפ"ז-1927, לפני יותר מ-80 שנה. ברעש נפגעו בעיקר הערים יריחו, לוד וירושלים.

בתים חרבים בירושלים, ה'תרפ"ז 1927

רעידה מפורסמת נוספת התרחשה בשנת דתק"ט-749 לפני יותר מ-1200 שנה בעמק הירדן. העיר בית שאן, שהייתה אחת הערים הגדולות והמפוארות ביותר בארץ ישראל, נהרסה לחלוטין: עמודי ענק קרסו תחתם, בניינים נפלו כמגדלי קלפים ושוק עירוני קרס על יושביו. אלו מביניכם שיבקרו בגן הארכיאולוגי של בית שאן יוכלו לראות את הריסות העיר, כפי שנשתמרו מאז הרעידה ועד ימינו.

עוצמת הרעידה: 6.2 בסולם ריכטר.

שרידי העיר בית שאן שחרבה ברעידת האדמה כפי שהם נראים כיום

מידת העוצמה של רעידת אדמה

רעידת אדמה יוצרת גלי רעד. גלים אלה נעים בתוך כדור הארץ ומעל פני השטח וגורמים לתנודות של כל מה שנמצא על פני האדמה.

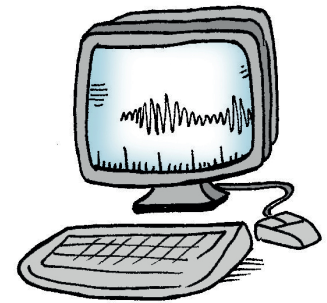
זרקתם פעם אבן לתוך אגם?

דמיינו שאתם זורקים אבן לתוך אגם. סביב מקום נפילת האבן נוצרים גלים מעגליים המתפשטים ומתרחקים ממוקד הנפילה. כך יקרה גם סביב מוקד רעידת אדמה: גלי הרעידה יתפשטו במעגלים מהמקום שבו היא החלה (מוקד הרעידה) לכיוון אזורים רחוקים יותר. גלי הרעידה יורגשו ואף עלולים לגרום לנזק רב ביותר באזורים הקרובים למוקד, והם נחלשים ככל שהם מתרחקים ממנו. למרות זאת, רעידת אדמה חזקה עלולה לגרום לנזק גם באזורים המרוחקים עשרות קילומטרים מהמוקד שלה. לכן, חשוב שנהיה ערוכים לרעידת אדמה בכל מקום שבו אנו מתגוררים.

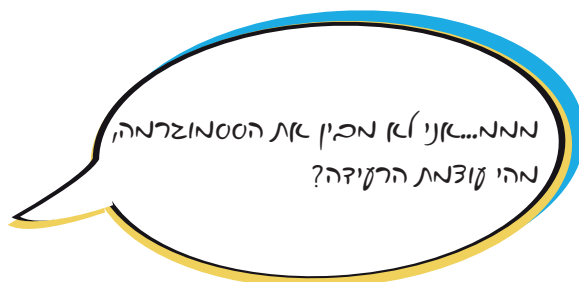
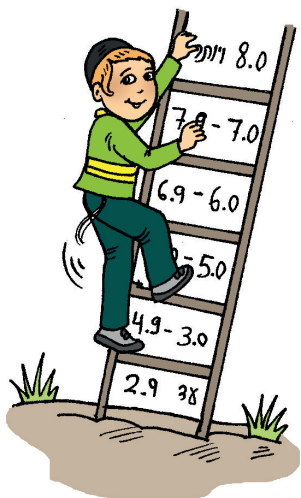
איך מודדים את עוצמת רעידת האדמה?

לצורך כך הומצא מכשיר הנקרא 'ססמומטר'. המכשיר מותקן בתוך הקרקע ומסוגל למדוד את תנודותיה, גם את החלשות ביותר מכדי שנרגיש בעצמנו. בישראל מפעיל המכון הגיאופיזי שבלוד רשת של מכשירי ססמומטר המוצבים במקומות שונים בארץ, מהחרמון ועד אילת.

עקרון הפעולה של המכשיר פשוט: הססמומטר בנוי ממשקולת התלויה על קפיץ. רעידת האדמה מטלטלת את המכשיר המקובע לקרקע וגורמת למשקולת להתנדנד. התזוזה של המשקולת מייצרת זרם חשמלי, שעוצמתו מבטאת את עוצמת התנודה של רעידת האדמה. עוצמת הרעידה נרשמה בעבר על גליל נייר, וכיום היא נרשמת בזיכרון של מחשב. נתונים אלה מועברים בעזרת לוויין למכון הגיאופיזי, ושם הם נרשמים בצורה של עקומה (גרף). באמצעות מדידה במכשירי ססמומטר אחדים במקביל, ניתן לקבוע את עוצמת הרעידה ואף את המקום שבו החלה (מוקד הרעידה).

שיטה לאומדן עוצמתה של רעידת אדמה - סולם ריכטר (RICHTER)

עוצמתה של רעידת אדמה הנמדדת במכשירי הססמומטר מבטאת בסולם המדרג את העוצמה. הוא מבטא את כמות האנרגיה שהשתחררה בעת רעידת האדמה. צ'ארלס פי ריכטר, ססמולוג מקליפורניה שבארצות הברית, היה הראשון שהציע בשנת ה'תרצ"ה 1935 לפני כ-80 שנה שיטה להערכת דרגות העוצמה של רעידות

האדמה, ומכאן המושג 'סולם ריכטר'. ריכטר קבע, כי כל דרגת עוצמה מייצגת כמות אנרגיה הגבוהה פי 30 מזאת המשתחררת מרעידת האדמה הנמוכה ממנה בדרגת עוצמה אחת. לדוגמה: רמת האנרגיה המשתחררת ברעידת אדמה בדרגה 5, גדולה פי 30 מהאנרגיה המשתחררת ברעידת אדמה בדרגה 4. רעידות אדמה בעוצמה הנמוכה מ-3.5 בסולם ריכטר אינן מורגשות בדרך כלל על-ידי בני אדם. רעידת אדמה בדרגה 5, אם תתרחש בקרבת יישוב, עלולה לגרום לנזקים קלים, בעיקר לסדקים בקירות מבנים, לנפילת חפצים ולרעד שמורגש על-ידי אנשים. רעידות אדמה בדרגה 6 ויותר גרמו לנזקים כבדים בנפש וברכוש, גם בארץ ישראל וגם במקומות אחרים בעולם.

רעידת האדמה החזקה ביותר שנמדדה בעולם עד כה הייתה בצ'ילה, בשנת ה'תש"ז 1960 ועוצמתה הייתה 9.5. רעידת האדמה החזקה ביותר שנמדדה בישראל הייתה 7.1 במפרץ אילת בשנת ה'תשנ"ה-1995. בית-מלון אחד ניזוק והיו הרוגים אחדים בחצי האי סיני, במצרים ובערב הסעודית.

עוצמת הרעידה על פי סולם ריכטר

8.0 ויותר	הרס מוחלט. נזקים כבדים במרחק 500 ק"מ ויותר ממוקד הרעש
7.9-7.0	אובדן כבד של חיי אדם ורכוש. נזק עד מאות ק"מ ממוקד הרעש
6.9-6.0	נזקים רבים, בעיקר באזורים עירוניים. נזק עד 150 ק"מ ממוקד הרעש
5.9-5.0	נזקים קלים למבנים
4.9-3.0	מורגש עם נזקים קלים מאוד
עד 2.9	לא מורגש, נרשם במכשירים בלבד

בררו אודות רעידת האדמה האחרונה שהתרחשה בארצנו (ניתן להיעזר במורה) והתייחסו לשאלות האלה:

עבודת בית

- א. היכן היה מוקד הרעידה ? _____
- ב. מה הייתה עוצמת הרעידה? _____

נזקים הנגרמים כתוצאה מרעידת אדמה

כאשר האדמה רועדת זו אֶתה כל מה שמעליה, לכן היא עלולה לגרום להתמוטטות מבנים, לנזק לכבישים ועוד. ישנן רעידות אדמה שאינן גורמות לנזק, ולעומתן אחרות הגורמות לחורבן ולהרס רב.

מידת הנזק הנגרם מרעידה משתנה ותלויה בגורמים אחדים שעליהם נלמד בהמשך.

עבודת כיתה

גורמים המשפיעים על גודל הנזק בשעת רעידת אדמה

לפניכם טבלה המתארת את התוצאות והנזקים של שתי רעידות אדמה הדומות בעוצמתן:

	המקום והשנה	עוצמת הרעידה	הנזק
1	האיטי (2010 תש"ע)	7.0	מעל 230,000 הרוגים, כ- 250,000 פצועים 1,200,000 ללא קורת גג
2	ניו זילנד (2010 תש"ע)	6.3	180 הרוגים

1. התבוננו בטבלה ונסו לחשוב - מה היו עשויות להיות הסיבות להבדלים בגודל הנזק בין שתי רעידות האדמה אשר היו די דומות בעוצמתן?

2. הסבירו את המשפט: "אין רעידות מסוכנות - יש בניינים מסוכנים!"
כיצד המשפט קשור לאופן ההתנהגות הנדרש בעת רעידת אדמה?

מה עושים כשמתרחשת רעידת אדמה?

טוב, קד קדסיו דיברנו על הסיכנות להתרחשות רעידת אדמה ואם יש חשש שלה יקרה צא אצלו. קדסיו כשהבנו שהסיכון קיים, (נשאלת השאלה: מה עושים כשה קורה וכיצד עלינו לנהוג על מנת להציל את עצמנו?) כאשר מתרחשת רעידת אדמה יש לעבור למקום בטוח, על-פי הסכימה שבה אתם שוהים ברצף שבו אתם חשים ברעידת האדמה.

אם אתם נמצאים בבית-הספר

צאו בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט אל השטח הפתוח, והתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.

מרחב מוגן:

● תלמידים השוהים בתוך מרחב-מוגן תקני אשר נמצא עד **קומה שנייה** כולל יונחו לצאת החוצה בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט אל השטח הפתוח, ויתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.

● תלמידים השוהים במרחב מוגן תקני הנמצא **בקומה שלישית** ומעלה ישארו בו עד לסיום - הרעידה הראשונית.

אם אתם נמצאים בתוך מבנה

אם ניתן לצאת מהמבנה תוך שניות ספורות, צאו החוצה לשטח פתוח.

אם לא ניתן לצאת מהמבנה תוך שניות ספורות היכנסו למרחב מוגן (ממ"ד) או עברו לחדר מדרגות, והמשיכו לרדת במדרגות לכיוון היציאה.

אם אין ביכולתכם לצאת החוצה או להיכנס לממ"ד, תפסו מחסה מתחת לשולחן כבד או בפינה הפנימית של החדר.

אם אתם נמצאים בחוץ

הישארו בשטח פתוח והתרחקו ככל האפשר ממבנים. **שטח פתוח - הכי בטוח!** היזהרו מחפצים שעלולים ליפול כדוגמת אבני חיפוי לקירות, מדחסי מזגנים, שברי זגוגיות, חוטי חשמל, קרועים ועצים.

אם אתם נמצאים ברכב

עצרו מיד וחכו בתוך הרכב עד שהרעידה תיפסק - המכונית מגינה עליכם. הימנעו מעצירה מתחת לגשר, על מחלף, בקרבת מבנים או מתחת למדרון תלול מחשש לקריסתם. התרחקו באמצעות הרכב או ברגל.

אם אתם נמצאים בחוף הים

יש להתרחק ק"מ אחד מהחוף ולא לשוב אליו 12 שעות לאחר מכן. במידה ולא ניתן להתרחק יש לעלות למקום גבוה בסביבה בה נמצאים, שגובהו כגובה בניין בן 4 קומות לפחות מחשש שיגיע נחשול ים (צונאמי).

"אפטר שוק" (רעידות משנה) AFTER-SHOCK

לאחר רעידת אדמה מתרחשת תופעה הנקראת "אפטר-שוק". אלו הן רעידות משנה המופיעות דקות, ימים או חודשים אחרי הרעידה הראשונית. הן מופיעות כתוצאה מחזרתם של הלוחות למצבם הקודם והן עלולות לגרום לנזקים ואפילו למוטט מבנים שנחלשו ברעידה הראשונה.

כיצד יש לנהוג לאחר הרעידה

- יש לצאת מהמבנה ולשהות בשטח פתוח הרחק מבניינים.
- אין להיכנס למבנים שניזוקו, ללא אישור מהנדס מבנים (למעט לצורכי חילוץ והצלה).
- יש להאזין לרדיו (למשל לרדיו שבמכונית) לקבלת מידע והנחיות.
- אין להדליק אש או להפעיל מתג חשמל מכל סוג (כולל שימוש בטלפון סלולארי) מחשש לפיצוץ עקב דליפת גז.

רעידת אדמה נמשכת בין כמה שניות ועד כדקה. אין באפשרותנו למנוע רעידת אדמה, אך באפשרותנו להציל את עצמנו בס"ד בעת הרעידה. אם אתם חשים שהחלה רעידת אדמה, אל תמתינו במקומכם עד שהיא תסתיים, פעלו מיד! עברו למקום בטוח על-פי ההנחיות.

כלבים ורעידות אדמה

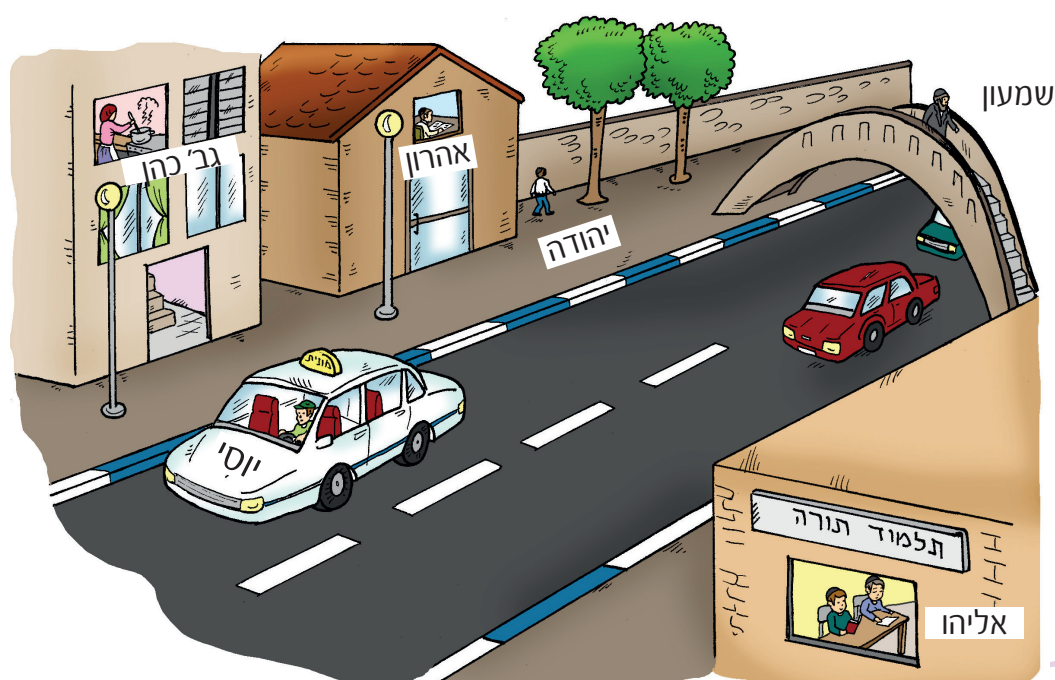
בעת התרחשות רעידת אדמה יסייעו לכוחות ההצלה של פיקוד העורף גם כלבים מיוחדים שאומנו למשימה זו. יתרונם הבולט של כלבי ההצלה בחוש הריח המפותח שלהם, המאפשר להם לאתר אנשים חיים בתוך ההריסות. באירועי חילוץ שונים, בארץ ובעולם, הוכיחו הכלבים את יעילותם ואת יכולתם לאתר לכודים ובכך, בעצם, להציל חיים!

בוחרים מקום בטוח

השעה שתיים בצהריים, שעת החזרה מבית-הספר. לפתע מתרחשת רעידת אדמה. חשבו, על-פי ההנחיות שלמדתם, כיצד צריך כל אחד להתגונן בהתאם למקום בו הוא נמצא.

שם	מקום	מהו המקום הבטוח על-פי ההנחיות?
גב' כהן	בביתה, בקומה השנייה, מכינה ארוחת צהריים לילדים בביתה יש ממ"ד.	
שמעון	עובר מעל הגשר בדרך הביתה.	
יוסי נהג המונית	נוסע ברכבו	
אהרון	בביתו קורא ספר, בביתו אין ממ"ד.	
יהודה	הולך בצד המדרכה.	
אליהו	עדיין נמצא בכיתתו אשר בקומה ג', באמצע שיעור משנה. ובקומה הראשונה יש מרחב מוגן, בקומה יש ממ"ק.	

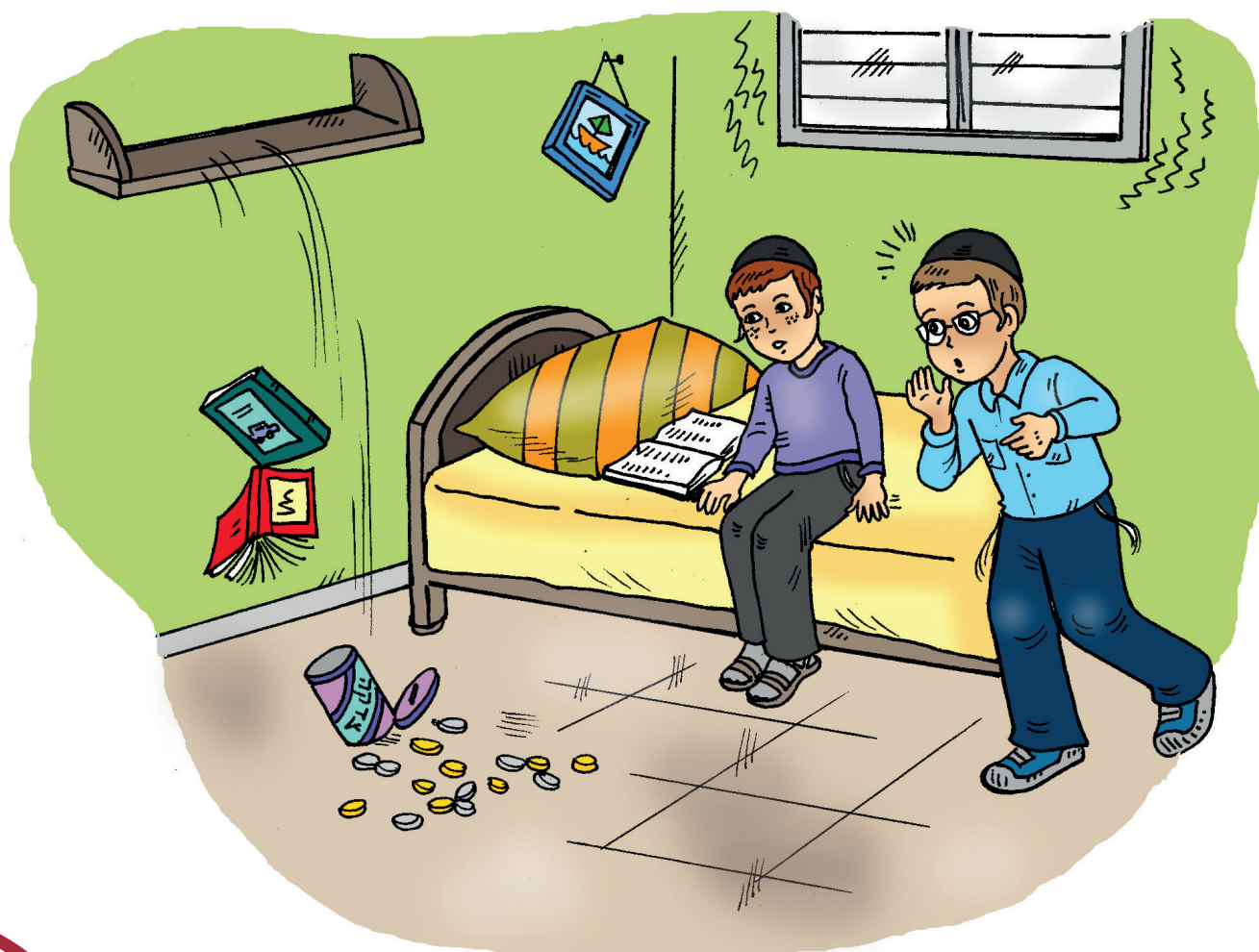

איך נדע שהתחילה רעידת אדמה? השלימו את המילים החסרות (היעזרו במחסן המילים)

דני בן ה-10 ואחיו אבי בן ה-8 ישבו בביתם בקומה השלישית והכינו שיעורי בית. לפתע אבי הרגיש שהשולחן.....
בהתחלה הוא חשב שיש לו קצת סחרחורת, מפני שעדיין לא אכל את ארוחת הצהריים, אך פתאום קופת הצדקה עם הכסף הקטן, שהיתה מונחת על המדף..... על הרצפה ונשברה.
כשגם זוגיות החלונות התחילו ל..... שיק שיק שיק, דני הבין שמדובר ב.....
"בוא ניכנס מהר ל..... צעק דני. כשנכנסו פנימה, אבי אמר שהוא קצת חושש. "אל תדאג" הרגיע אותו דני, "רעידת האדמה נמשכת רק כמה....."
ועוד לפני שהספיק להשלים את המשפט, הרעידה הסתיימה. "מה עושים עכשיו? אבי שאל ודני התבונן עבר הסלון. הוא ראה שזכוכית החלון..... והרסיסים מפוזרים על פני הרצפה. דני ענה:.....
לשטח פתוח ונתרחק מבניינים.

מחסן מילים: רעידת אדמה, זז, נפלה, נשברה, ממ"ד, שניות, נצא החוצה, שקשק

משפחת ישראלי מתכוננת לרעידת אדמה

לפניכם תאור של הפעולות שביצעה משפחת ישראלי שהתכוננה לרעידת אדמה. סמנו ✓ בעיגול מצד ימין במשבצת ליד הפעולות שגם אתם ומשפחתכם ביצעתם. אם טרם ביצעתם את המשימה סמנו x ותכננו מתי בכוונתכם לעשות זאת במהלך החודש הקרוב.

2

משפחת ישראלי בוחרת את המקום המוגן בבית, אליו ייכנסו בני המשפחה בעת רעידת האדמה.

תאריך לביצוע

1

משה ישראלי מראה להוריו את החוברת "אני ת/למיד מוכן" שקיבל בכיתה ובה הוראות כיצד להתכונן לרעידת אדמה.

תאריך לביצוע

4

משפחת ישראלי מצלמת מסמכים חשובים (תעודת זהות, פנקס חיסונים, דרכונים, תדפיסי בנק, ועוד...) שיהיה להם למקרה שיזדקקו להם בשעת חירום.

תאריך לביצוע

3

משפחת ישראלי מכינה ציוד למקרה של רעידת אדמה: מים, פנס, ערכת עזרה ראשונה, מלאי מזון, רדיו ותאורת חירום.

תאריך לביצוע

6

משפחת ישראלי קובעת את מקום המפגש מחוץ לבית במקרה של רעידת אדמה.

תאריך לביצוע

5

משפחת ישראלי מחזקת את המדפים בבית ונועלת גלגלים של רהיטים ומכשירי חשמל כבדים.

תאריך לביצוע

7

משפחת ישראלי מתרגלת את הכניסה למקום המוגן במקרה של רעידת אדמה.

תאריך לביצוע

האם זה מספיק?
קרובה ארעיקת אדמה?

תופעת הצונאמי

פירוש המלה "צונאמי" ביפנית הוא גל מכה נמל ("צו" = גל "נאמי" = נמל). צונאמי עלול להיווצר בעיקר כתוצאה מרעידת אדמה חזקה המתרחשת בלב-ים. רעידה תחת קרקעית הים גורמת לשקיעה או התרוממות פתאומית של קרקעית הים וזאת יוצרת תנודות פתאומיות בעמודת המים שמעליה. גלים אלו נעים במהירות של בין 700 ל-900 קמ"ש, מהירות גבוהה יותר ממטוס סילון, והם יכולים לנוע אלפי קילומטרים ממוקד הרעש. כאשר מתקרבים גלי צונאמי אל היבשה, הם מאטים את מהירותם ועודף האנרגיה גורם להתרוממות גל לגובה העשוי להגיע ל-20 או 30 מטרים ואף יותר. גל הצונאמי (או סדרה של גלי צונאמי) מכים בחוף בעוצמה רבה ושוטפים את רצועת היבשה מכל אשר עליה: בתים, מכוניות, בני אדם וכל דבר אחר.

בני אדם וכל דבר אחר.

כדאי לדעת

הידעת?!

רעידת אדמה שהתרחשה ביפן בשנת ה'תש"עא 2011 היתה בעוצמה של 8.9 בסולם ריכטר, החזקה ביותר שנמדדה אי-פעם ביפן. בעקבות רעידת האדמה שהתרחשה היכו את החוף גלי צונאמי בגובה של 10 מטרים.

התנזלות קרקע

נזקים מהתנזלות

הטיית ונפילת מבנים כתוצאה מהתנזלות ברעידת האדמה בעיר ניאגטה ביפן ה'תשכ"ד 1964. שימו לב, כתוצאה מרעידת האדמה המבנים נשארו כמעט בשלמותם אך, הם שקעו בקרקע הנוזלית.

התנזלות קרקע היא תופעה גיאולוגית בה קרקע לא מלוכדת הרוויה במים מתנהגת כנוזל צמיג. התהליך מתרחש כאשר אל תוך הקרקע מחלחלים מי תהום בשל תנודות הרעידה. המים מפרידים בין הגרגרים וגורמים להחלשת אחיזתם זה בזה, מה שגורם לקרקע להתנהג כנוזל. התופעה נצפית כמעט לאחר כל רעידת אדמה חזקה. לדוגמה, בעיר ניגיאטה ביפן ובאלסקה, הביאה התנזלות קרקע לנטיית בניינים ושקיעתם.

האם ניתן לחזות רעידת אדמה?

הנזקים הקשים הנגרמים על-ידי רעידות אדמה היו עשויים להצטמצם אילו יכולנו לחזות את רעידות האדמה לפני התרחשותן, להעביר מידע לתושבים ולהורות להם לעזוב את בתיהם באופן מיידי. אמנם, האזורים המועדים לרעידות אדמה ידועים, אך למרבה הצער - חיזוי מועד מדויק של רעידות אדמה אינו אפשרי!

ססמולוגים בכל העולם מנסים לגלות ולהבין את הסימנים המוקדמים לרעידת אדמה כדי להתריע מראש על התרחשותה, ובכך לסייע לאנשים להתכונן לקראתה. אין עדיין דרך בדוקה לכך, ואולי דווקא ממקור בלתי צפוי תגיע התשובה...

ממקומות שונים בעולם מגיעים דיווחים על בעלי חיים המתנהגים באופן מוזר במשך שעות ולפעמים אפילו ימים לפני רעידת אדמה. אולי הם יוכלו לתת לנו סימנים מקדימים לפני רעידת אדמה...?

האם החיות יודעות שמתרחשת רעידת אדמה כשאנו, בני האדם, עדיין לא יודעים?

עבודת בית

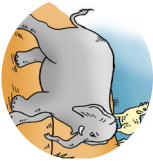
רעידת אדמה, בעלי חיים והקשר ביניהם

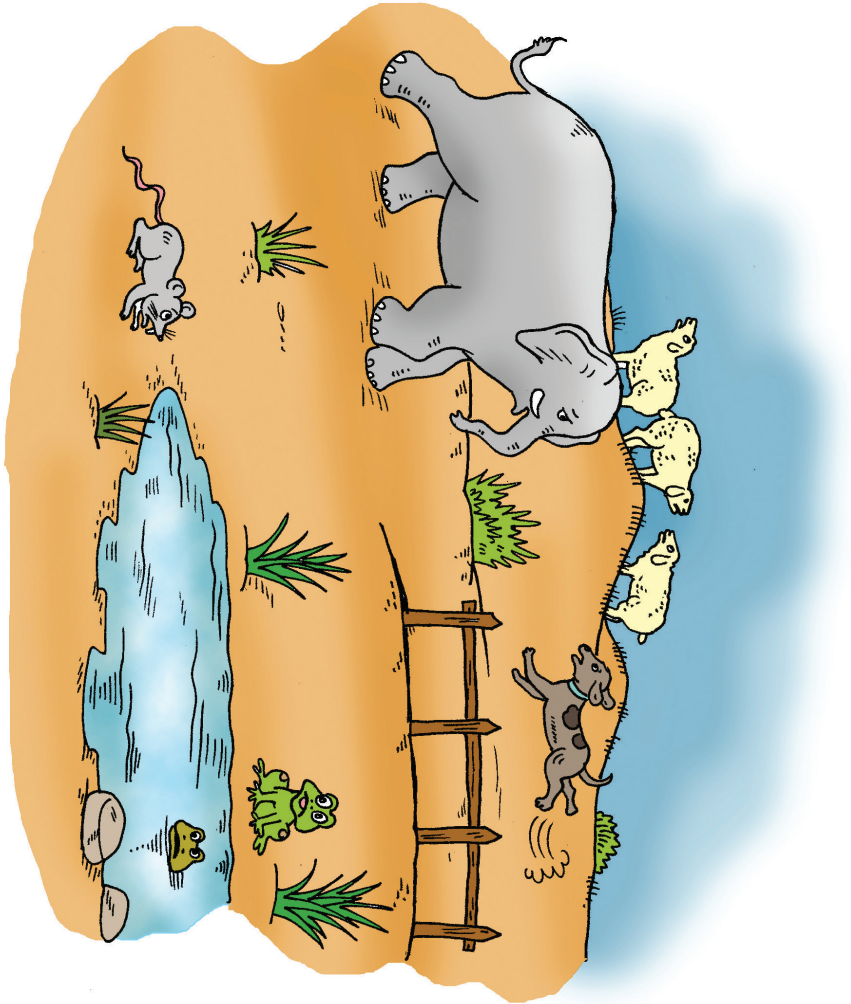
זה מאות שנים מבחינים אנשים בהתנהגות חריגה ובתגובה בלתי שגרתית של בעלי חיים לאסונות טבע כמו רעידות אדמה. מדינות שונות משקיעות מאמצים כבירים כדי ללמוד מעולם החי על האסונות הקרבים לבוא. בטוקיו, למשל, בילו חוקרים במשך שנים בניסיון להתחקות אחר דג השפמנון ולגלות אם הוא מתנהג באופן חריג לפני שמתרחשת רעידת אדמה, אך הם לא הצליחו להגיע למסקנה חד-משמעית. האם הם פשוט בחרו בחיה הלא נכונה?

בשנת תשס"ט 2009 חקרו מדענים מאוניברסיטה בבריטניה קרפדות באיטליה, כשלפתע הבחינו בירידה חדה בכמותן. כמה ימים לאחר מכן הכתה באזור רעידת אדמה בשיעור של 6.3 בסולם ריכטר, שגרמה למותם של מאות בני אדם. המדענים, שתמיהו על היעלמותן של הקרפדות, אתרו אותן בימים שלפני רעש האדמה, ומצאו, ש-96% מהן נמלטו למרחק של 74 ק"מ ממוקד הרעש. שלושה ימים לפני הרעידה כבר לא נותרה אף קרפדה במקום. יום לאחר האסון החלו הקרפדות שנמלטו לשוב חזרה. חקלאים מספרים, כי גם העדרים שלהם התנהגו באופן מוזר שעות לפני רעידת האדמה בטורקיה. הכבשים זקרו את אוזניהם וכיוונו את עיניהם קדימה, וניסו בכל כוחם לצאת מן המכלאה. הכלבים החלו לנבוח בקול רם מהרגיל. במקום אחר הבחינו אנשים שנחשים יצאו ממאורותיהם באמצע החורף, על-אף סכנת הקפיאה בשלג, וחתולים טיפסו גבוה על עמודי חשמל.

באירוע הצונָמי שהתרחש בחופי תאילנד בשנת ה'תשס"ד 2004 דווח על פילים שטיפסו על גבעות וניצלו לפני שהגל שטף את החופים. אחד הסיפורים המעניינים באשר ליכולת של בעלי חיים לחוש מראש התרחשות של רעידת אדמה קשור לעכברים שנחקרו בתנאי מעבדה: בשנת ה'תשנ"ה 1995 החריבה רעידת אדמה חזקה את העיר קוֹבֶה שביפן. במעבדה המרוחקת כ-50 ק"מ מהמקום עקבו חוקרים אחרי עכברי מעבדה ותיעדו במדויק את פרק הזמן שהקדישו החיות לסיבוב גלגל מדי יום. מהניתוח עלה, כי יומיים לפני הרעש הייתה סטייה גדולה מאוד בהתנהגותם. יש לזכור, כי מדובר בתנאי מעבדה (סביבה קבועה, תזונה קבועה וממוצע יומי קבוע) ולכן התוצאות היו משמעותיות מאוד.

לאחר שקראתם את הקטע, כתבו מהי ההתנהגות החריגה שגצפתה אצל כל אחד מבעלי החיים לפני התרחשות רעידת אדמה:

פילים	קופדות	עכברים	כלבים	כבשים	נחשים
					

כל מה שקראתם במאמר מבוסס על תצפיות שונות ועדיין לא על מחקרים מדעיים. נכון לעכשיו, לא ניתן להיות רעידות אדמה, ומסובך סביבה מאוד מורכבת.

תחבורה

פינוי

פינוי- עזיבת הבית או איזור מסויים כתוצאה מסכנת חיים ומעבר למקום בטוח. פינוי עשוי להוות פתרון מציל חיים במצבי חירום שונים כמו: רעידת אדמה, שיטפון, סערה הרסנית, אירוע חומרים מסוכנים או מלחמה. הפינוי עשוי להציל חיים במועדים שונים: לפני האירוע, בעת האירוע ואחריו.

פינוי עצמאי

מעבר עצמאי של אנשים ללא הנחיה והוראה לעשות כן. עזיבת האנשים את ביתם היא על פי שיקול דעתם.

פינוי יזום

פינוי שעליו מחליטים השלטונות וכוחות הביטחון. פינוי האנשים נעשה בהנחיית גורמים אלו ובאחריותם.

בארצנו היו אירועים אחדים שבהם הופעלה תכנית פינוי:

- בשנת התשנ"ה 1995 התבצע פינוי גדול מאוד שכלל שבעה יישובים בפרוזדור ירושלים וזאת בעקבות שרפת ענק - השרפה הגדולה ביותר בתולדות המדינה עד אז.
- בשנת התשנ"ו 1996 נערך פינוי גדול מאוד מקריית שמונה בעקבות ירי קטיושות. רוב תושבי העיר פונו ממנה אל מרכז הארץ.
- בשנים התש"ס 2000 והתשס"ב 2002 נערך פינוי של כאלף תושבים משכונת התקווה ומשכונות נוספות בתל אביב עקב שיטפונות עזים שפקדו את האזור.
- בשנת 2010 התרחשה שריפת ענק באזור יערות הכרמל במהלכה פונו תושבים מבתיהם במטרה להציל את חייהם ולכבות את השריפה.

דוגמאות לפינויים גדולים ברחבי העולם:

- בשנת התשס"ג 2003 השתוללה באזור קליפורניה שרפה גדולה, אלפים נאלצו להתפנות מבתיהם.
- בשנת התשס"ד 2004 פונו 150 אלף תושבים מהעיר צ'נגטינג בדרום מזרח סין בעטייה של דליפת גז ממפעל מקומי.
- בשנת ה'תשע"א 2011 התרחשה רעידת אדמה ביפן, שגרמה לצונאמי וכן לדליפה של חומרים מסוכנים מכורים גרעיניים. בעקבותיה נאלצו מאות אלפי אנשים לעזוב את בתיהם.

קראו את הכתבה שלפניכם. הכתבה מספרת על אירוע השרפה בכרמל, התמונות והכתבה מתארים את ארוע השריפה הגדול בתולדות המדינה.

השרפה בכרמל

הוריקן של אש מתקרב אל היישובים הלהבות פרצו ב-11 בצהריים. הרוח נשאה אותן עוד ועוד, על פני שדות, יערות וחורשות. מאות אנשי כוחות הצלה, מסוקים ומטוסים גויסו למאבק באש, אבל זו לא הפסיקה להשתולל. רק בערב השתלטו הכבאים בס"ד על מוקדי האש. האש פרצה ממערב לעוספיא. בהתחלה הייתה זו שרפת קוצים קטנה, אך הרוחות החזקות נשאו את האש במהירות. בתוך דקות התפשטו הלהבות על פני יערות הכרמל וענן עשן ענק וסמיך כיסה את האזור. במהרה הגיעה האש גם לבתים. לקראת הערב הראשון הוחלט לפנות את היישובים ניר עציון, עין הוד, כפר הנוער ימין אורד, עין חוד, מגדים, החותרים, חלקים משכונת דניה שבחיפה וטירת הכרמל, הסמוכים לחורש הנוער. כמו כן, נחסם לתנועה כביש 4 באזור השרפה, ולמחרת, ב-3 בדצמבר, נסגר גם חלקו הצפוני של כביש 2 לזמן קצר. כבר בערב הראשון להתפרצות השרפה דווח, כי מלאי המטוסים וחומרי הכיבוי אינו מספיק, וממשלת ישראל פנתה בבקשות לסיוע מהקהילה הבין-לאומית. ואכן, ביום השלישי להתפרצותה הגיעו משלחות מהעולם וסייעו לכבות את האש.

פיו

תמונות מהשריפה: שטחי ענק בוערים ואוויר ספוג בעשן מחניק, זו הייתה השרפה הגדולה בתולדות המדינה.

לפניכם קטע מיומנו של יצחק, שבו הוא מספר על חוויית הפינוי שעברה עליו בעת אירוע השרפה הגדולה בכרמל בשנת 2010, שהייתה השרפה הגדולה ביותר בתולדות המדינה. קראו את הקטע וענו על שתי השאלות בהמשך.

יומן יקרי,

יום חמישי, היה אחד הימים הקרים בחודש באחרון. סגרתי את כל חלונות הבית הפעילתי את המצאן וילבתי לקרוא בספרי. בתאום התקלנו מהמוקד הציוני והודיעו למחוזות לרפד גדולה בביתא, ולכוחות בלטה סוציאליס אבות אותה. ניסיתי לרבהוין דרך החלונות במלכו חריץ, אבל לא ראיתי לום דבר. נעלתי אבא, ליהי לקוץ בלימוד בדף היומי וסיפרתי לו על ליחת הטלפון לקיבולני.

הוא אמר מיד, לטוב לסיפורי או, והתקלר למוקד אברו פרטים נוספים.

אבא נראה מודאג. הוא אמר לראש מתבטלת במהירות עצומה והיא הולכת ומתקרבת אלינו. הודיעו לל מלבי האצור (כולל אנחנו) נדליים לארמן תיק עם כל הדברים החשובים ביותר, מלום לניאל אצוב את הבית עד אלר הסכנה תחולק. אבא ביקל ממני אריוץ תיק קטן עם כמה דברים חשובים, וכל אחד שליפה ארציר את אימי, לילנה באותה צת למצדיר עם היא ומחיל אריוץ, כי בל ראץ צפויים ארפיץ כוחות החילוף כדי לקחת אותנו למקום בטוח.

חלבתי מה אריוץ. היו כל כך הרבה דברים יקרים וחשובים! איך אני אקח הכל?!

ציוני החלו להתמלא בדמעות. ידעתי, ללאת רוב הדברים שלי איאלל ארלסיר מאחור.

צליק, יומן שלי, לא הייתי מוכן לוותר. אמא הסתכלה סביבי, ומבט עצוב על פני. יכולתי ארבהין אמא, עם אי בלל אצוב את הבית את החדר שלי. פחדתי. לא ידעתי מה יקרה לביתי בלילק, ללן נלק ואמא צמון... ובצירק מה ילאר ממנו בלחצור. אמא אמרה לבצצית ד' יהי בסדר. אבא נלל את התפליין וסידור וספרי קודל כל לרציון אריוץ. בלפיוץ כוחות החילוף היה צלינו אצוב במהירות הפ לקחו אותנו לבית הארחה מחולל אצור הסכנה. כל בלכנים ללנו היו למ! איננו אמירת תפליים מלומסת ובהמלק הצסיקו אותנו בחידונים ובמלחקים לונים. לבוץ אחר מכן, אמרו לנו לרלרפה כובתה ומותר ללוב לבתיים.

בלחציו, לא האמנו למראד ציונינו! בקירות לינו את צבץם ללחור, בלכנסנו פנימה מצאנו ריפטים לרלרפו. החדר שלי נלאר ללם ברובו, אק חלק מהחפצים שלי נפץ בלרפה, בצצצתי לללות לללבוס המדבקות ללספתי נלרל למרי, היה אי כל כך קלר לראות את הבית במצב כזה, הבית לבו נולדתי ומדלתי כל חיי. הדברים לרלרפו החדר שלי היו יקרים מאוד אליי. למחננו לללות כי ארון הספרים לל אבי וכל המצצות נלארו ללמות ברק ד'. אני עצוב קצת אבל מודה לד' לכולנו ניצלנו ואק אחד לא נפץ, וצה הכי חלוב! בלבתי הקרובה יברק אבא בבית הכנסת את ברכת "האומא".

1. לו הייתם נקלעים למצב דומה והיה עליכם לעזוב את ביתכם במהירות, אילו חפצים הייתם לוקחים עמכם?

1. _____ 2. _____ 3. _____

4. _____ 5. _____ 6. _____

טל השאיר בחדרו חפצים רבים שאהב שחלקם נהרס בשרפה. מאילו חפצים, שהייתם נאלצים להשאיר מאחור, היה לכם קשה ביותר להיפרד?

1. _____ 2. _____ 3. _____

4. _____ 5. _____ 6. _____

במקרה של פינוי

היות שאנו לא יודעים מתי ניקלע למצב חירום, וייתכן שנצטרך להתפנות במהירות, יש להכין עוד בזמן שגרה תיק לשעת חירום, שיכלול את הפריטים האלה:

- פנס
- רדיו הפועל באמצעות סוללות,
- סוללות רזרביות
- סוללה לטלפון נייד.
- מלאי של מים
- מזון משומר (שלא דורש בישול) לכמה ימים.
- ערכת עזרה ראשונה, ובה בין השאר: משחה אנטיביוטית, משככי כאבים, תחבושות, תמיסת חיטוי ותרופות נוספות הנמצאות בשימוש קבוע של בני המשפחה.
- מסמכים אישיים ומסמכים רפואיים.
- בגדים, כלי רחצה ומוצרי ניקיון אישי.
- כסף.

כדאי לדעת

פינוי אוכלוסייה הוא דרך התגוננות יעילה. כוחות הביטחון מודעים לקושי של האנשים לעזוב את ביתם, ולכן ינקטו פעולה זו רק אם יתברר, כי זוהי האפשרות היחידה להציל חיים! כוחות הביטחון וההצלה מיומנים ומתורגלים בפינוי אזרחים. לכן, אם יוחלט לעשות זאת, הם יעשו זאת בס"ד על הצד הטוב ביותר.

לפניכם שני קטעים ובהם תיאור של אירועים שהובילו לפינוי אנשים מביתם, "אירוע קנדה" ו"אירוע הודו". קראו את שני הקטעים וענו על השאלות שבהמשך.

עבודת בית

'אירוע קנדה'

עסק, מפעלים, בתי-ספר וחנויות. נפתחו מקלטי שהייה, פנימיות ובתי-ספר שימשו לקליטת המתפנים. המפונים לא הגיבו בבהלה להוראה להתפנות, ופעלו בהתאם להנחיות. רוב התושבים התפנו ברכבם הפרטי. בזכות תכנון נכון, התארגנות מהירה של כלל הכוחות ושיתוף הפעולה של התושבים התנהל הפינוי בהצלחה וביעילות, תוך סיכון מזערי וללא תקלות רציניות.

באירוע לא היו הרוגים ונפגעים קשה, מלבד שמונה אנשי מכבי אש ששאפו את גז הכלור. אלה קיבלו טיפול רפואי ומצבם התייצב. הטיפול באירוע הוגדר כהצלחה גדולה, כפינוי המסודר והמאורגן ביותר בהיסטוריה של צפון אמריקה.

בשנת התשל"ט - 1979, בקנדה ירדה מהפסים רכבת שקרונותיה הכילו כמויות גדולות של חומרים מסוכנים. בעקבות זאת דלפו החומרים המסוכנים מהקרונות, וגרמו לפיצוץ של אחד מהם. כתוצאה מהדליפה התחוללה שרפה גדולה, והעשן שלה התנשא לגובה של כ-1,500 מטר. החשש הגדול ביותר היה מגז הכלור הרעיל במיוחד שהיה אחד החומרים שהובילה הרכבת.

עם קבלת הדיווח על האירוע מיהרו כוחות גדולים של מכבי אש, משטרה ושירותי חירום למיניהם להגיע לזירת האירוע והחלו לפעול. בתוך זמן קצר קיבלו גורמי הממשל החלטה לפנות כ-220 אלף תושבים, ומיד החלו להעביר את ההודעה על כך לאוכלוסייה. במיסיסוגה, העיירה שבה קרה האסון, נסגרו בתי

'אירוע הודו'

עד מהרה החלו התושבים מציפים את בתי-החולים ואת המרפאות באזור. הוראות לא ברורות, חוסר תכנון וארגון לקוי הביאו לכך, שגם חלק מאנשי הביטחון ארזו את החפצים ועזבו במקום לסייע ולהשליט סדר. הטיפול באירוע החל מאוחר מדי. רק שבע שעות משהחלה הדליפה פתחו כוחות ההצלה בפעילות מסודרת, וחסמו את האזור המזוהם. ועדת חקירה שהוקמה לאחר האירוע העלתה, שאלפי אזרחים היו ניצלים ממוות, ועשרות רבות של אלפי אנשים לא היו נזקקים לטיפול לו רק הייתה נמסרת הודעה בתקשורת שמדובר בחומר רעיל המתפזר באוויר, ושעליהם להסתגר בבתיהם או להתרחק מהאזור. תוצאותיו המזעזעות של האירוע: 5,000 הרוגים, 200 אלף שנזקקו לטיפול רפואי, מתוכם 60 אלף נפגעו קשה.

בשנת התשמ"ד 1984 התרחש אסון כבד בעיר בופאל, אחת הערים המרכזיות בהודו. בעיר מתגוררים מעל למיליון תושבים, ובה מפעל גדול לייצור חומרי הדברה, המחזיק כמויות גדולות של חומרים מסוכנים. לפנות בוקר, ביום האירוע, הורגש ריח חזק באוויר שנבע מדליפת חומר רעיל מאוד מהמפעל, בעטייה של תקלה באחת המכונות. מאחר שלא ניתנה כל הודעה בתקשורת על המתרחש, כ-250 אלף תושבים לא המתינו זמן רב, אספו את בני משפחותיהם, והחלו לנוס מהמקום. מחוסר מידע מוסמך, לא ידעו ההמונים מהו המקור המדויק של הדליפה ואת כיווני הרוח באזור, והם רצו ישר אל תוך האזור המזוהם, במקום להתרחק ממנו. בעקבות ההיסטוריה של אלפי התושבים שברחו נהרגו כמה מהם בתאונות דרכים.

השאלה	"אירוע קנדה"	"אירוע הודו"
1. מה היו הנזקים העיקריים בעקבות דליפת החומרים המסוכנים בכל אחד מהאירועים?		
2. כיצד התנהגו האנשים בכל אחד מהאירועים?		
3. כיצד תפקדו כוחות הביטחון וההצלה בכל אחד מהאירועים?		

לפניכם ארבעה אירועים המתארים מצבי חירום מסוימים.

קראו והחליטו איזו פעולה תנקטו בכל אחד מהמקרים: פינוי או הסתגרות.
הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה.

1 נכתב בעיתונות, שיש להיות ערוכים להתקפת טילים מצד מדינות האויב.
אתם נמצאים בביתכם, משחקים.
לפתע, נשמעת אזעקה עולה ויורדת, כיצד תנהגו?
הסתגרות/פינוי. נמקו! _____

2 באמצע שיעור בתלמוד תורה הוצפה כיתתכם במים
כתוצאה מסערת גשמים שהתחוללה בארץ. כיצד תנהגו?
הסתגרות/פינוי. נמקו! _____

3 שרפה גדולה משתוללת בבניין המגורים שלכם. אתם נמצאים
בדירתכם בקומה השישית, כשלפתע אתם מבחינים בעשן סמיך
המגיע מכיוון חדר המדרגות. כיצד תנהגו?
הסתגרות/פינוי. נמקו! _____

4 התרחשה רעידת אדמה חזקה ויש חשש להתמוטטות מבנים באזור המגורים. כיצד תנהגו?
הסתגרות/פינוי.
נמקו: _____

מידע בחירות

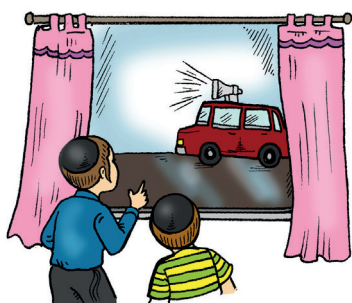
בתמונה מופיע סמל פיקוד
העורף מספר פעמים.
כמה פעמים מופיע הסמל?

טאום יאדיס, במצבי חירום קולות טאזות רבות כזון: מה קרה? מה דריק אקטות? ומתקוררים בנו רשטות כמו סחז, אף זכאבא. אחז הדבריה שיכולים כס"ד אסייע אנו במצבים כאזה הוא מידע, המציע מחוקדי מידע טונים: עתונים, טאפון, כרזות רחוב ועוד.

תרגיל

דמיינו שאתם תושבי שכונת 'סביוני נוף' בעיר חיפה. השעה 15:00 אחר הצהריים, אתם יושבים בביתכם, ופתאום חשים בריח מוזר מאד. אינכם יודעים מאין הוא מגיע, אך אתם מבינים שמשהו לא רגיל מתרחש. בעודכם יושבים ומנסים להבין מה קרה נשמעת הודעה מרכב כריזה שחולף ברחובות השכונה:

"תושבים יקרים שימו לב! ברחבי שכונת 'סביוני נוף' מתפשט באוויר ברגעים אלו ריח חריף מאד. כוחות איכות הסביבה ופיקוד העורף בסיוע המשטרה חסמו את האזור ומטפלים בארוע".

במה מסייע לנו מידע בשעת חירום?

בואו נלמד יחד איזה מידע נוסף היה יכול לסייע לתושבי שכונת "סביוני נוף" **חמשת המרכיבים החיוניים בתוכן המידע הנמסר בעת חירום:**

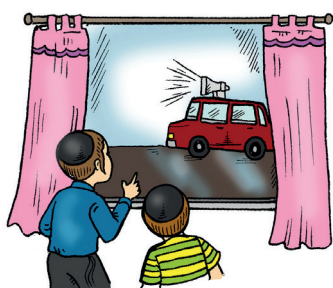
1. מה קרה - פרטים על האירוע, מה והיכן התרחש, כמה נפגעים?
2. הנחיות להתנהגות - מה לעשות?
3. עזרה - למי ניתן לקרוא/להתקשר כדי לקבל עזרה?
4. עידוד ותקווה - פרטי מידע שיכולים להרגיע את התושבים.
5. הכוונה להתנדבות - פרטי מידע המציינים איך אפשר לעזור?

האם תושבי שכונת סביוני נוף קיבלו את המידע הדרוש להם?

לפניכם דיווח מלא על אירוע החירום בשכונת 'סביוני נוף'.
 סמנו בצבע **צהוב** את הקטע שמתאר את פרטי האירוע, מה קרה.
 סמנו בצבע **ירוק** את הקטע שמכוון מה לעשות.
 סמנו בצבע **כחול** את הקטע שנמסר בו מידע למי לפנות כדי לקבל עזרה.
 סמנו בצבע **רוד** את הקטע המספק עידוד ותקווה.
 סמנו בצבע **אפור** את הקטע שמכוון להתנדבות.

"לפני שעה דלף חומר מסוכן ממפעל באזור התעשייה בשכונת 'סביוני נוף' בחיפה. טעות של אחד העובדים בערבוב החומרים גרמה לפיצוץ, ולאחר מכן לדליפת החומר המסוכן. כתוצאה מהאירוע נפגעו 2 עובדים ששהו במקום, ו-30 איש פונו מהשכונה הסמוכה. התושבים באזור נדרשים להישאר בבתים, לסגור חלונות ודלתות, ולהמשיך להאזין לכלי התקשורת. יש לציין, שברגעים אלו עסוקים כוחות ההצלה שנמצאים במקום בטיפול בחומרים שדלפו, ולהערכת הגורמים המקצועיים יחלוף הסיכון בעוד כשעתיים. לקבלת סיוע רפואי ניתן להתקשר 101 למד"א. עוד נמסר, כי המוקד העירוני שמספרו 106, קורס תחת עומס המטלפנים. תושבים המעוניינים להתנדב במתן מענה במוקד הטלפוני מתבקשים להגיע לרח' ויצמן 26 בחיפה."

עליכם לנסח הודעה על אירוע שהתרחש זה עתה. זכרו, האזרחים מבוהלים וחוששים ואינם יודעים מה קרה ומה יש לעשות. עליכם לנסח את ההודעה כך, שתכלול את חמשת המרכיבים החיוניים שלמדנו. השתמשו בדמיונכם כדי להשלים את הפרטים החסרים. בהתאם להוראות שבעמוד הקודם (עמ' 84), צבעו כל משפט בצבע המתאים לו. ודאו שההודעה שניסחתם מכילה את כל המרכיבים. והרי האירוע:

לפני כשעה נודע, כי בעקבות מזג האוויר הסוער הוצף גן-ילדים באזור המרכז המסחרי שביישוב אילנות. כוחות החילוץ עסוקים בשעה זו בפינוי הילדים למקום בטוח. כמו כן דווח, שהילדים מבוהלים מאוד, וההורים אינם יודעים לאן עליהם לפנות. מזג האוויר הסוער, ואתו השיטפונות, צפויים להימשך עד שעות הערב המאוחרות.

כתבו את הידיעה:

יוצאים למסע לטיול שנתי

תלמידי כיתות ה' עומדים לצאת לטיול שנתי. התלמידים קיבלו חוזרים ובהם הנחיות ליציאה לטיול: לכל כיתה ניתנו ההוראות באופן שונה. נסה להבין יחד לאיזו כיתה ניתנו ההוראות באופן נכון יותר.

ההנחיות לכיתה ה' 1

תלמידים יקרים!

בעוד יומיים נצא בס"ד לטיול שנתי לצפון הארץ. במהלך הטיול נבקר ונתפלל בקברי צדיקים ונצעד במסלול רגלי הכולל הליכה בנחל. יש להצטייד בסידורים ובספרי תהילים וכן בנעליים גבוהות ובבגדים להחלפה במידת הצורך.

עקב סכנת התיבשות בגלל מזג האוויר החם נבקש להצטייד ב-3 ליטרים מים לתלמיד ובכובע רחב שוליים.

נבקשכם להשמע להוראות הבטיחות:

א. אין להתרחק מהקבוצה כיוון שקיימים שדות מוקשים בסביבה.

ב. יש להשמע להוראות המורה והמדריך.

ג. יש לנעול נעליים גבוהות וכן אסור להזיז סלעים ואבנים מחשש נחשים הנעורים משנת החורף בעונה זו.

דרך צלחה!

כדאי

שתדעו שזה לא סתם תרצו!

כדאי שתדעו שזה לא סתם תרצו!

כפי שאמרו מהמחקר: מי שיוצא מה מצפה או, יהיה

חוכן יותר, ולכן צה יתמודד טוב יותר במבחן אירוע חירום.

כפי שאמרו מהמחקר: מי שיוצא מה מצפה או, יהיה חוכן יותר,

ולכן צה יתמודד טוב יותר במבחן אירוע

חירום, שנקרא סאל יתרחט!

יש עשן בלי אש...?

דניאל, מדריך מטעם מכבי האל, הפיץ לכיתה ה' כדי להדריך את התלמידים מה עליהם לעשות בשעת לריסה חלילה. "היום נלמד על המטפח" אמר דניאל ואילך אפתח ללכת להביא מטפח לצורך בדגמה.

"מי מתנדב להביא לי מטפח?" שאל, מיד יוסי ומוישי נעמדו ויזבו אכזב דלת הכיתה. "בסדר, אבו להביא, המטפח נמצא ב..."

אך יוסי ומוישי לא שמעו את סוף המשפט ופחלו ארוץ. "בוא נחפש כל אחד במקום אחר" אמר יוסי "אתה תלך אחרי המורים ואני אפנה למעבדות נראה מי ימצא ראשון". מוישי הפיץ מתנשף אחרי המורים ופגש למ את המנקה שוטף את כוסות הקפה. "י...י...י...אית את המ... מ... מטפחם...? לא חסר שלימה. "את המטפח?? לא המנקה" לא, לא ראיתי, אמה? מה קרה?" אך מוישי לא רצה להפסיק צמן לא צנח או והמליך ארוץ ואחפש. אפתח נמקל באדון חיים אב הבית "מה קרה?" שאל חיים "מה אתה מחפש?" "את המטפח" אמר מוישי ומיד רץ בחוצה כי היה נדמה לו לשמח את יוסי קורא או מן המסדרון. יוסי נעץ למעבדות ואמר לו בהתלסות: "אני צריך את המטפח, דחוף" "אמה?" שאל המעבדות. "כי אני חייב...הצה...לל מכבי האל...להראות...נו...לכבות לרסה..." הוא בקולי הפך את המילים כי שלימה לא היתה סדירה בגלל הריצה. בלרא להמעבדות לא מליה מיד לשאלתו רץ יוסי אחרי המורים כדי לבדוק אולי מוישי מצא למ את המטפח. המעבדות נותר מבולבל במשרדו: מדוע רץ אליו יוסי ובקל מטפח? הוא נראה מבולבל... האם קרה משהו?

המנקה, לשמח חלק מהקולות קם ממקומו ושאל: "מה מתרחש פה? על מה הוצע?" פתאום נכנס המנקה מבולבל: "אני מבין שפריצה לרסה בבית בססרי, צה נכון?" "לרסה???" נבול אדון חיים אב הבית לנכנס אף הוא למעבדות "אב, בגלל צה חישל הילד את המטפח..."

"כן, ראיתי בבאי לנכנס לכאן!" הוסיף ילד מכיתה ג' שנלח למעבדות כדי לקחת לכסולית. המעבדות לא המתין רגע נוסף ומיד אחל על כפתור אצבעת החרום למשרד. תוך דקות יצאו כל התלמידים מהכיתות והסתדרו בטורים, בדיוק כפי שתיקאו בעבר. אפתח הפיץ כבאית מסתבר להמנקה המבולבל החליט לעלות מעלה... כולם חיפשו את הפעל, אבל לא היתה אל...

המנהל ביר את אלר אינץ וכלאילר למקור באיוץ באמוצר לפרמאלאר, בודיץ בקול ביר
 באצירכר
 בכריצה: "יודים! כולל אחזור אכיתות! בירק ד' מדובר באצצקת שוא. ביום אמדנו לני
 דברים חלובים:
 פאחד, לחשוב אפרתבונן אמקרי חרום כדי לנדץ איק אפרתפא כלפס קורים. וכן חלוב מאד
 אדצת בינ
 פאטפ...
 לנית אמדנו באיצו קלות נפוצות שמוצות ולכן צלינו אבדוק את אמינותה לל כל שמוצר..."

מקורות מידע

קראו את סיפורי המקרים שלפניכם וכתבו לאיזה מקור מידע יש לפנות בכל אירוע. שימו לב, ישנם אירועים בהם ניתן לפנות לא רק למקור מידע אחד.

① מנהל ביה"ס רוצה לתכנן יום שדה לעוד יומיים, במידה וירד גשם לא ניתן לצאת ליום שדה. כיצד יוכל המנהל לדעת מה יהיה מזג האוויר?

② התבקשנו למסור שיחה בכיתה אודות "המעביר על מידותיו". מהיכן נשיג חומר?

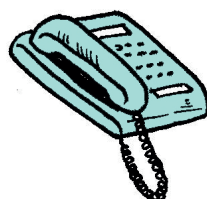
③ אורחים הודיעו לנו על בואם בעוד שעה קלה. אמא מחפשת מתכון קל ומהיר כדי להכין להם כיבוד. היכן תשיג מתכון?

④ עלינו להגיע לכתובת מסוימת בעיר לא מוכרת. כיצד נמצא את הכתובת בקלות וביעילות?

⑤ אנו רוצים לדעת את זמני כניסת השבת ויציאתה. היכן נוכל להשיג את המידע?

⑥ משפחת לוי יצאה לטיול בחיק הטבע. לפתע חרק בלתי מזוהה עקץ את אחד הילדים ברגלו. מקום ההכשה מתנפת. כיצד יידעו ההורים מה לעשות?

⑦ באחד הימים אחר הצהרים נשמעה אזעקה, ללא הודעה מוקדמת. אולי חלילה ארע משהו, אך יתכן שזו אזעקת שוא. איך נדע?

מהי שמועה?

שמועה היא דרך להפיץ מידע אשר לא נבדק ולא אוטט, ולכן יש חשש שאיננו נכון. בדרכ לא עוברת שמועה "מפה לאוזן". אפשריים תחילתה בידיעה חלקית ובאתי נכונה שהזיקה לאזלנו של מישהו, והוא העביר אותה הלאה לאחרים שהפיצו אותה גם הם. מי ששמע את השמועה השתכנע שהיא נכונה, כי הרי "כולם אומרים". ואכן, "כולם אומרים" כי כולם שמעו! אך הם לא וידאו את האמינות של המקור שפרסם את השמועה!

דיון בכיתה

שאלות לדיון:

1. כיצד נוצרת שמועה?
2. מהן הסכנות שבתופעת השמועות?
3. ספרו על שמועה ששמעתם ומה קרה בעקבותיה.
4. איך ניתן להיזהר משמועות?
5. מהן המסקנות בעניין "שמירת הלשון" אותן תוכלו להסיק מהסיפורים שלעיל?

לסיכום

למדנו, שהמידע שמוסרים בשעת חירום חשוב מאוד. המידע חשוב לנו, לפני אירוע החירום, בזמן התרחשותו ואחריו. המידע מגיע ממקורות שונים, מוסמכים ובלתי מוסמכים. בזמן חירום, יש חשש גדול יותר לקבלת מידע שגוי. לכן, חשוב שנוודא שהמידע הגיע מגורמים מוסמכים ונפעל על-פיו.

בחן את עצמך

1 חשוב להתכונן למצב חירום כבר בזמן שגרה, כי:

- א. מצבי חירום עלולים להתרחש באופן פתאומי, ללא כל הודעה מוקדמת.
- ב. כך נדע מהם כללי ההתנהגות ונפעל על-פיהם.
- ג. בזמן חירום אין די זמן להיערכות.
- ד. כל התשובות נכונות

2 אדע שמתרחשת רעידת אדמה, כאשר:

- א. יכתבו בעיתון שמתרחשת רעידת אדמה.
- ב. יופיע לפתע גל צונאמי.
- ג. חלונות הבית יחלו לשקשק והכל סביבי יתחיל לזוז.
- ד. כשאלך ברחוב אראה בור גדול באדמה.

3 כאשר מתרחשת רעידת אדמה ואני בתוך מבנה אפעל כך

- א. ארוץ לחבוש קסדה ואגן על ראשי.
- ב. אתקשר להורי ואודיע שאני בסדר.
- ג. אלך לחוף הים כי שם יש שטח פתוח.
- ד. אצא לשטח פתוח ואתרחק ממבנים.

4 כאשר אזהה חפץ חשוד ליד קהל רב אפעל כך:

- א. אתקרב ואנסה לראות אם הוא אכן חשוד.
- ב. אתרחק מהמקום, אצעק לאנשים להתפזר ואזעיק עזרה.
- ג. אתקשר למשטרה ולא אזוז מהחפץ כדי להשגיח עליו.
- ד. אף תשובה אינה נכונה

5 אם אשמע אזעקה או קול נפץ כתוצאה מנפילת רקטה:

- א. ארוץ לבדוק היכן היא נפלה ואם יש צורך בסיוע.
- ב. אכנס למרחב המוגן בהתאם לפרק הזמן שעומד לרשותי.
- ג. אחפש מקום עם כמה שיותר קירות חיצוניים.
- ד. אטלפן למוקד העירוני ורק אז אכנס למרחב המוגן, אם זה מה שיאמרו לי לעשות.

⑥ "פינוי" היא דרך התגוננות, כאשר:

- א. מסוכן מידיי להישאר בבית.
- ב. אין ממ"ד בבית
- ג. רק במקרה של שריפה
- ד. רק במקרה של אירוע רעידת אדמה

⑦ מידע בזמן חירום חשוב כי:

- א. הוא מנחה את האנשים כיצד להתנהג.
- ב. מעניין לדעת מה קרה ואיפה.
- ג. הוא מסייע במניעת שמועות.
- ד. תשובות א ו-ג נכונות

מספר הטלפון לשעת חרום:
104

מכירים את המשחק "סולמות"
ונחשים "זכר המשחק הזה
הוא קל כי כסיס אותו רעיון!
אלא שהפעם הנידחון תלוי
ביידע טאכס!

הוראות משחק - "חירום והצלה"

מספר המשתתפים:

2 משתתפים ומעלה

גיל: בכל גיל

כלי עזר: כלי משחק "חיילים" כמספר המשתתפים, 2 קוביות,
לוח המשחק המצורף, קלפי המשחק המצורפים.

המטרה:

מטרת המשחק היא להגיע למקום בטוח, למשבצת האחרונה. יש להטיל את הקוביות, ולהתקדם
במהלך המשבצות על-פי סכום המספרים שהן מראות. מנצח מי שמגיע ראשון אל המשבצת האחרונה.

הוראות המשחק:

המשתתפים יתקדמו, כל אחד בתורו, על-פי סכום המספרים שיראו שתי הקוביות. כאשר יגיע משתתף
למשבצת שעליה מצויר ציור של 'גלגל הצלה' הוא ייטול קלף מהקופה שעליו מצויר 'גלגל הצלה' ואחד
המשתתפים ישאל אותו שאלה. אם התשובה שלו נכונה, הוא יתקדם במעלה החץ עד למשבצת
שראש החץ מגיע אליה.

אם טעה בתשובתו - לא יתקדם.

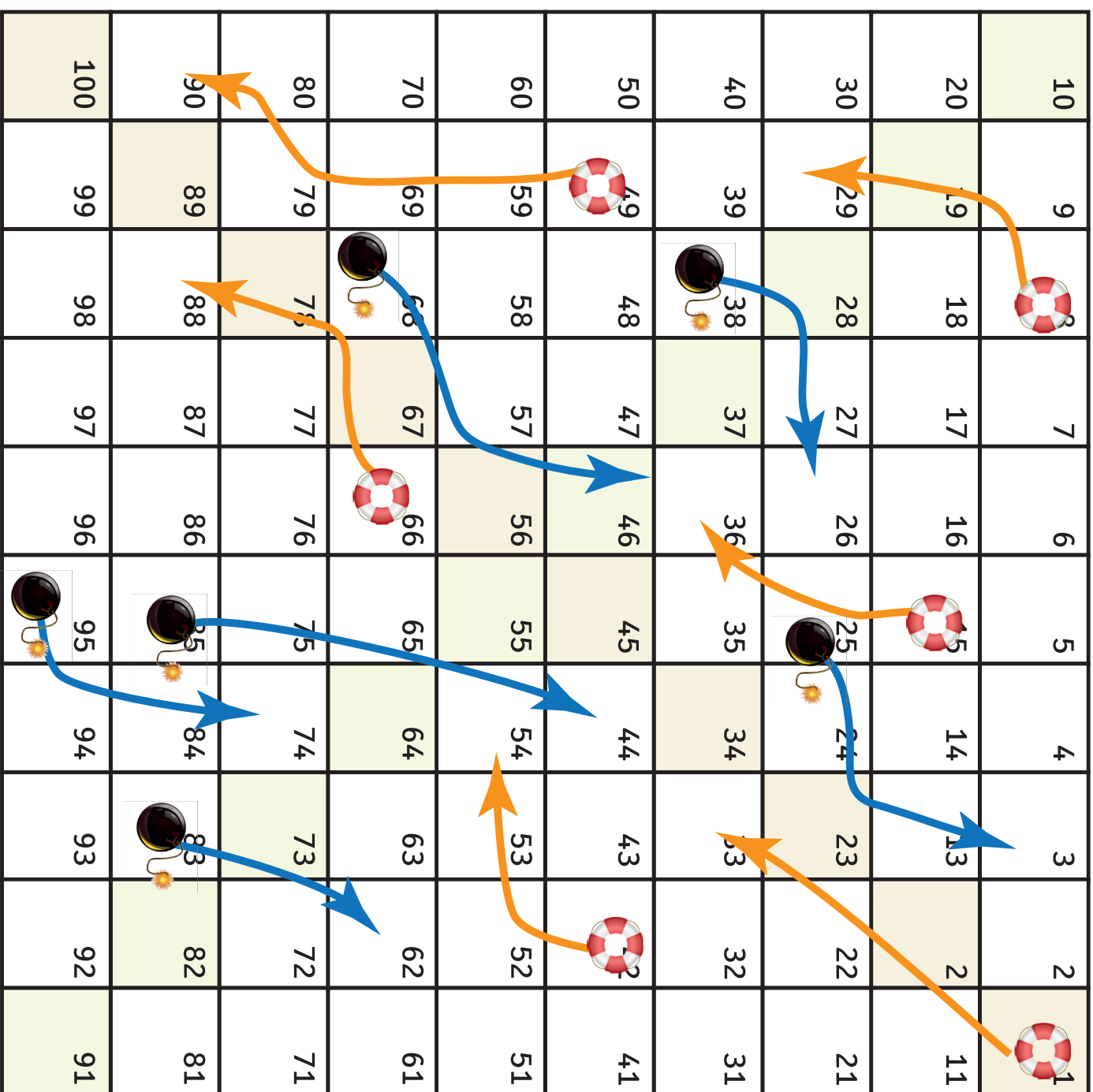
אם יגיע המשתתף למשבצת שעליה מצוירת 'פצצה' הוא ייקח קלף מהקופה שעליו צויר 'פצצה' ואחד
המשתתפים ישאל אותו שאלה. אם תשובתו נכונה, יינצל מפילה למשבצת תחתונה יותר וישאר
במקומו. אם הוא יטעה - ירד במורד החץ עד למשבצת שראש החץ נוגע בה.

מנצח מי שמגיע באופן מדויק אל המשבצת האחרונה.

אם הקובייה הראתה מספר גדול יותר, חוזרים אחורה.

לדוגמה - אם משתתף שנמצא במשבצת ה-97 השליך קוביה שמראה 5, עליו ללסגת למרחק שתי
משבצות מהמשבצת הסופית.

בהצלחה !

חברך גר בבית ללא ממ"ד או מקלט, כיצד תעזור לו לבחור את החדר המוגן ביותר בבית? מנה לפחות 3 מאפיינים לחדר כזה.

תשובה:

- כמה שפחות פתחים- חלונות ודלתות.
- חדר המכיל אמצעי תקשורת.
- חדר כמה שיותר פנימי- עם כמה שיותר קירות פנימיים:
- חדר עם כמה שפחות ציוד מסוכן.
- חדר עם מרחב מחיה גדול שיכיל את כל בני המשפחה.

מתרחשת רעידת אדמה, והנך נמצא בתוך רכב. מה עליך לעשות?

- א. להמשיך לנסוע במהירות מוגברת.
- ב. לעצור ולהישאר בתוך הרכב.
- ג. לעצור, לצאת מהרכב ולהשתטח על הרצפה.
- ד. להמשיך לנסוע במהירות איטית.

תשובה: ב

מנה 4 פריטים שאמור להכיל תיק לשעת חירום.

תשובה:

- פנס
- רדיו הפועל באמצעות סוללות.
- סוללות רזרביות
- סוללה לטלפון נייד
- מלאי של מים
- מזון משומר (שלא דורש בישול) לכמה ימים.
- ערכת עזרה ראשונה, ובה בין השאר: משחה אנטיביוטית, משככי כאבים, תחבושות, תמיסת חיטוי ותרופות נוספות הנמצאות בשימוש קבוע של בני המשפחה.
- מסמכים אישיים ומסמכים רפואיים
- בגדים, כלי רחצה ומוצרי ניקיון אישי
- כסף

מנה שלושה סימנים לזיהוי אדם חשוד.

תשובה:

התנהגות מוזרה, לבוש לא מתאים לעונה, עצבנות, בוחן את הסביבה, לא מגיב ולא עונה על שאלות

הכריזו כעת בתקשורת שעל כל התושבים בשכונת מגוריך להתפנות מבתיים, גם אתה. ציין 7 פריטים שתיקח איתך לתקופת הפינוי (חיוניים וריגשיים)

תשובה:

(דוגמאות) תפילין, סידור, בגדים, אלבום תמונות, מסמכים חשובים, כלי רחצה

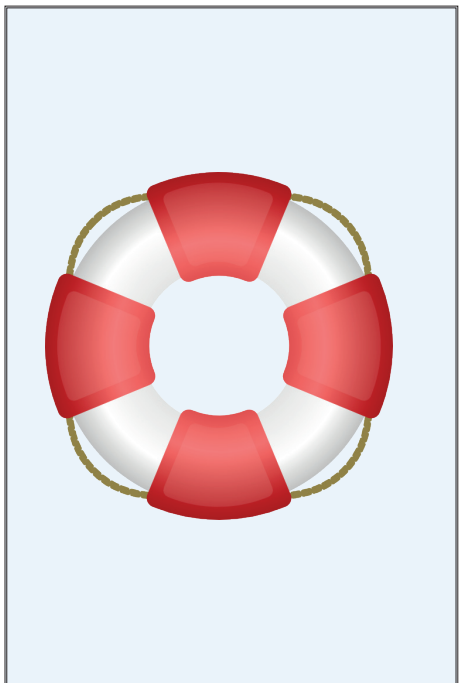
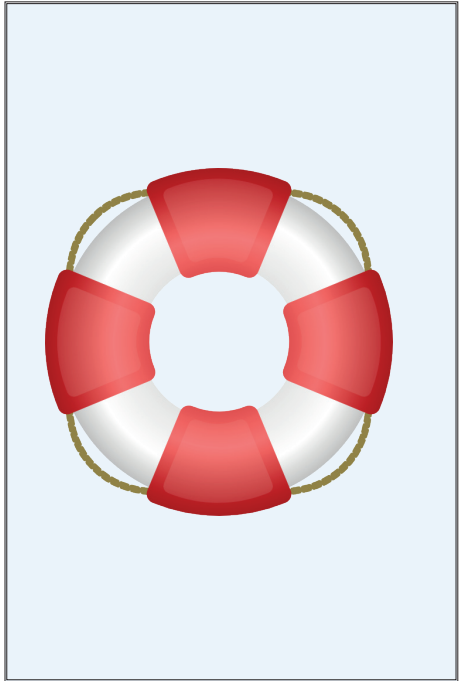
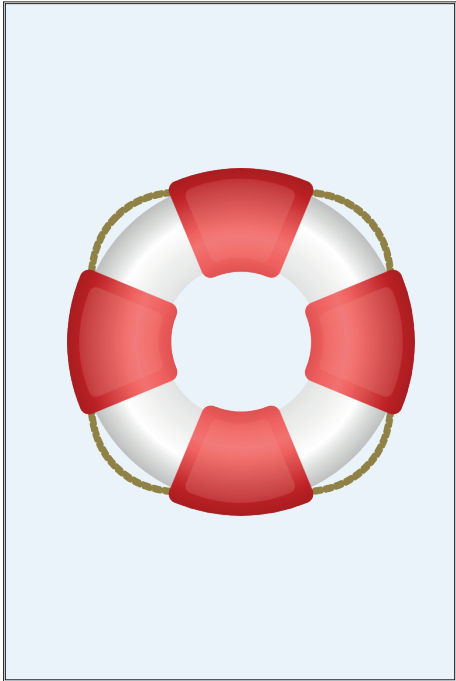
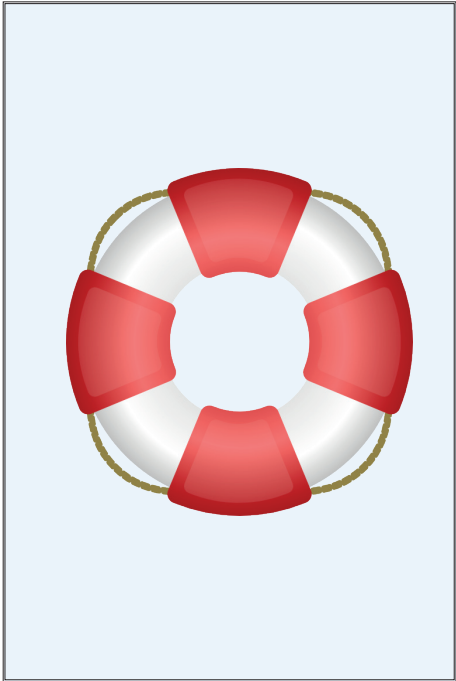
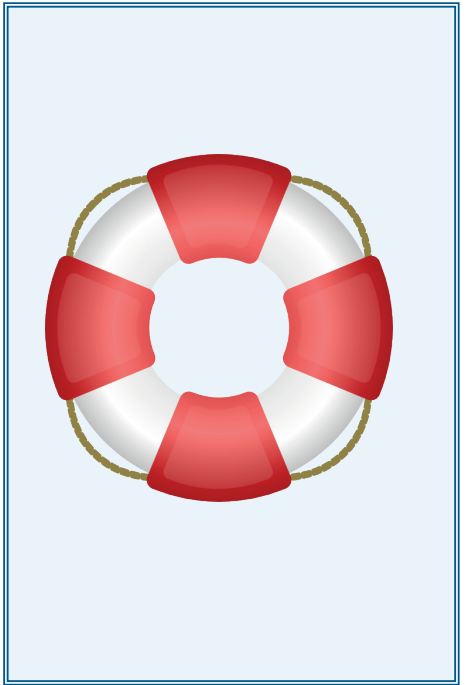
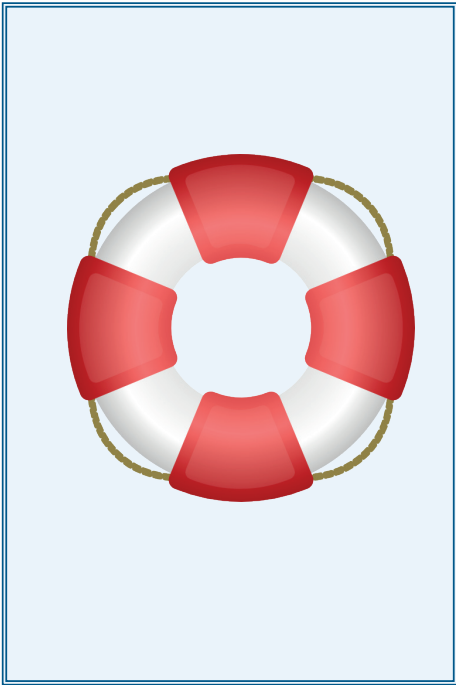
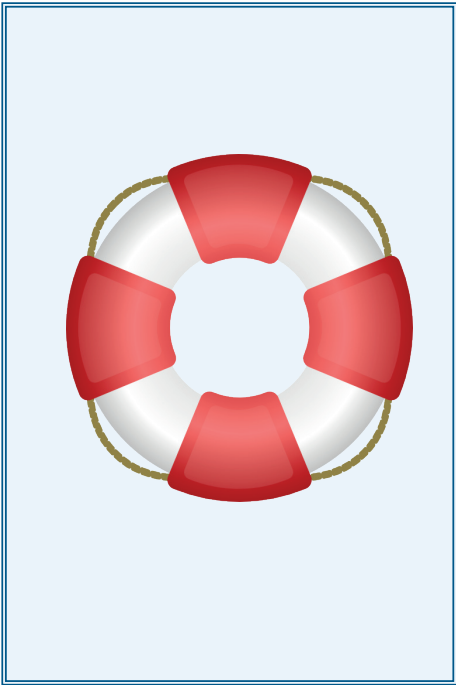
לפני כ-3 דקות, התרחשה רעידת אדמה. שהית בממ"ד על מנת להתגונן. הרעידה הסתיימה, מה עליך לעשות כעת? א. להשאר בתוך הממ"ד עד שתינתן הנחיה בתקשורת לצאת ממנו. ב. לצאת החוצה לשיפור המחסה ולהיות קשוב לאמצעי תקשורת. ג. להתקשר בטלפון הסלולרי לקרוביך ולשאול לשלומם. ד. לא צריך לעשות משהו מיוחד, הסכנה חלפה.

תשובה: ב

ישנה אזעקה על נפילת רקטה באזור שלך. אתה נמצא בגן המשחקים, מה עליך לעשות?

תשובה:

להיכנס למחסה קרוב, כגון: חדר מדרגות, או להסתתר מאחורי מבנה, לשכב על הרצפה ולהגן על הראש בעזרת הידיים. להישאר במצב שכיבה עד לסיום המתקפה.

לאחר רעידת אדמה, יש
לשפר את המחסה, מדוע?

תשובה:

תופעת 'אפטר שוק', רעידת
משנה עלולה להפתיע שוב
לאחר הרעידה העיקרית. גם
אם זו תהיה רעידה בעוצמה
נמוכה היא עדיין מסוכנת,
ועלולה להסלים את המצב
שנוצר ברעידה הראשונית.

מתרחשת רעידת אדמה ואתה
נמצא על חוף הים. מה עליך
לעשות?

- א. להמשיך לשחק על החוף,
אין ממה לחשוש.
- ב. להיכנס לתוך הים.
- ג. להתרחק מהחוף כמה
שאפשר.
- ד. לשהות בסמוך לסוכת
המציל.

תשובה: ג

מנה שלושה סימנים לזיהוי
רכב חשוד.

תשובה:

- לוחיות זיהוי שונות
- העדר של לוחיות זיהוי
- חונה בצורה מוזרה
- סימני פריצה
- גלגלים שקועים

תאר:

שני אירועים שבהם תיאלץ
להסתגר, ושני אירועים בהם
תיאלץ להתפנות.

תשובה

- א. ליד החלון
- ב. מעל דלת החדר
- ג. מעל המיטה
- ד. אפשר להתקין אותו בכל מקום

תשובה: ג

מהם "שלושת ה-מ-"
לפיהם יש לנהוג כשמזהים
אדם/חפץ/רכב חשוד?

תשובה:

- מ**תרחקים
- מ**רחיקים
- מ**זעיקים

אנו במהלך שיעור בבית הספר
לפתע מתרחשת רעידת אדמה,
כיתתינו ממוקמת בקומה
השנייה, מה עלינו לעשות?

- א. להסתתר מתחת לשולחן
- ב. להיכנס מתחת למשקוף
- ג. לצאת החוצה במהירות
- האפשרית
- ד. לצעוק הצילו

תשובה: ג

